

జాతీయత

సంపుటి 31 :: సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి :: సంచిక 14

ఆంధ్ర పదేలు శ్రీ కళా ఆస్థమయం

సర్దార్ పటేల్ నిర్యాణం చెందినప్పుడు భారత రాజకీయాల్లో ఎంతటి కాళి ఏర్పడిందో కళా వెంకట్రావుగారు ఆస్థమయనడంతో అంత కాళి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాల్లో కలిగిందని చెబితే అతిశయోక్తి కాదు. చెల్లనెదరుగా ఉన్న వ్యవస్థాభివృద్ధిని మునుపటికంటే చేసిన వల్లభభాయికి, మన వెంకట్రావుగారికి చాలా పోలికలు ఉన్నాయి. వీరిద్దరూ పెహూ, ప్రకాశంలవలె ప్రజామనస్సులు గారు. ఆయన పట్టాభివృద్ధి మేధా సంబంధమైన ఉన్నతవిద్యలలో విహరించేవాడు కాదు. ప్రధానంగా పాఠ్య మనుష్యులు. అసంఖ్యాక కార్యకర్తలతో సన్నిహిత సంబంధం కలిగి సంఘమంతటాను గుప్పెట్టు పెట్టుకునేవారు. తదవుల్లో ఎవరు వున్నా వీరి కార్యచరణకు అటంకం వుండేది కాదు.

తమ ఆధికారం, పలుకబడితే భంగంకలిగితే ఎంతవెదేరారనైనా ఎదిరించారు; తమ మార్గంలోనుంచి తొలగించారు. నేతాత్, వారి ముఖంలాంటి వారివెందరినూ కాంగ్రెసులో పలుకబడి తమండా సర్దార్ పటేల్ చేస్తే, ప్రకాశం రంగాల పట్లనూ కళా వెంకట్రావు అదేవిధంగా ప్రవర్తించారు. సర్దార్ కి గాంధీజీ అండ చివరిలో జాల్సో మినహా వుండేది. దిల్లా, సారాభాయిల నిధులు వుండేది. కళా వెంకట్రావు సామాన్య కుటుంబీకుడు. స్వంతతెలివేటలు, పట్టుదల, సంకేపరెడ్డి ప్రభుకుల సాహచర్యం మూత్రమే ఈయన పాదపాలు.

ఉధయలూ ఆధికారాన్ని గాఢంగా కాపాడించారు. కాని స్వాగ్ధంలేని విశుద్ధవర్తనలు, ఇద్దరూ చివరికోణాలలో తమ వర్గానికి, పార్టీకి అతిశయంగా ప్రవర్తించి పూర్వ శతృత్వాలను, వ్యతిరేకతలను విస్మరించుకున్నట్లుంది కృతకమైతే వారు.

సర్దార్ పటేల్ 75 ఏళ్ల వయసులో మరణించారు. తీవ్రమవుతున్న మరణాన్ని పదవీ బాధ్యతలను వహించగల స్థితిలో ఉండేవారు కాదు. కాని వెంకట్రావుగారికి 60 సంవత్సరాలుగా ఉండేదేదు. దేశభక్తి కొండా వెంకటప్పయ్య, ప్రకాశం, సాంబమూర్తి పుష్పాక్షంలతో కలిసి ఇంకావారినుంచి ఏమీ

అభివృద్ధి దేశంలో మూగిన తండులా రాలిపోయారు. వెంకట్రావుగారు బ్రహ్మాండమైన కార్యభారాన్ని వహించి, ఆయన మినహా మరొకరు దాన్ని మోయలేరని ప్రజలు భావిస్తున్నారాల్లో నిర్ణయించారు. వ్యవసాయ సంస్కరణలు, భూమ్యుదాయ విధానాల సంస్కరణ, జిల్లా గ్రామ కరిపాలనా పునర్వ్యవస్థీకరణలాంటి మూలకమైన, పునాది మూర్తులను తీసుకరావాలని నిశ్చయించారు. ఈపనిఅంతా ఒకటి రెండేళ్లలో పూర్తిచేయాలనే సంకల్పంతో నిర్విరామంగా పనిచేశారు. ఈపని పూర్తికాకుండానే మృత్యుచెందారు. కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ అన్నట్టు 'కళా వెంకట్రావులేదే. ఇక దేశమే ఏమయ్యేటా?' అనుకునేవిధంగా మనలను విడిచిపెట్టి పోయారు. ఆయన స్థానంలో పై బాధ్యతలను వహించగల వారే కాంగ్రెసు నాయకులలో? ఒక్క బూర్గుల రామకృష్ణ రావుగారు కనకదుకున్నారు. ఆయనకు తెలుంగానా రెవిన్యూ సమస్యలు కిరికీలామలకములు. వెంకట్రావుగారు వీటిని అత్యంత సమర్థవంతమై, ఆయన ఆంధ్రప్రాంత సమస్యలను అర్థంచేసుకోగలరు. అయితే ఆయన శిరశ్ గవర్నర్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత రాష్ట్ర వ్యవహారాలలో, అటు పరిపాలనలోనూ, ఇటు సంస్థానాల వెంకట్రావుగారి పలుకుబడి, చెల్లుబాడి క్రమంగా ఊర్పిరి పుట్టింది. వెంకట్రావుగారు ఇక మంత్రివర్గంలో నుంచి తప్పుకోరాదా అని ఆయన హితోక్తవారు భావిస్తున్నారాల్లో ఉంటుంది. కాని డిమాండ్ ఫర్ పార్టీ అవతరణతో పార్టీని కట్టుదిట్టం చేసుకోవడంలోనూ, తన బలాన్ని సంఘటింపించే కోరికలోనూ సంకేపరెడ్డిగారు ఇతోధికంగా వెంకట్రావుగారిపై ఆధారపడక తప్పలేదు. కాంగ్రెసు కాప-సభిపార్టీలో ఇటీవల యువకులది చేతులుపుండడంలో వెంకట్రావుగారి 'చేయి' చాలాఉండని అదృష్టం తెలిసిందే. క్లిష్టపరిస్థితి ఏర్పడితే వెంకట్రావుగారు అమృతంగా రాణిస్తారు. చెన్నారెడ్డి ప్రభుకుల కారణంగా ఏర్పడిన సమస్యలను ఎదుర్కొన్నట్లే భూమతాలపై పరిమితుల నిర్ణయం

పూర్వతరానికి చెందిన ఆంధ్రకాంగ్రెసు నాయకుడు, దేశభక్తుడు, రాజకీయ దురంధుడు, పరిపాలనాదక్షుడు, రివిన్యూమంత్రి కళా వెంకట్రావుగారు శుక్రవారం (27 తేది) రాత్రి హఠాత్తుగా ఆస్థమయించారు.

వెంకట్రావుగారు మరణానికి మూడురోజుల క్రితంనుండి బ్లవర్ పడితులై

—కొరవ 12వ కేటలా

మలబద్ధకము విముక్తి క్రుంగదీయు చున్నదా!

ఆరోగ్య లేహ్యము

(Registered)

మీరు ప్రతిదినము రాత్రి కొలది 'ఆరోగ్యలేహ్యము' సేవించిన ప్యాబ్లెసనే ఒక్కసారి సాఫీగా మలమును విసర్జింపజేయును. మలబద్ధకము, అతిఉష్ణము, పాలుమాలికను పోగొట్టి శరీరమునందు పుట్టాహమును కలుగజేయును. రక్తశుద్ధి, రక్తవృద్ధిపరచుచు మెదడును దేహమును బలపరచి ఆరోగ్యముగానుంచును. కడుపునొప్పులు, కిళ్లనొప్పులు మలేరియాచలిజ్వరాలకు దివ్యవధం. రుచి మువానన కలిగియుండును.

ప్రతియింట నుండదగిన సంజీవిని!

20 పలముల డబ్బీ 2-0-0 * కాంపిల్ డబ్బీ 0-6-0

అన్ని మందుల పాపులలో దొరకును.

బావిలాన్ ఫార్మసీ, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

—కొరవ 12వ కేటలా

(గత సంచిక తరువాయి)

తనవలె రావలెను అంటే కొంతకాలముండి చాలా బయలుదేరి వచ్చినందుకై ప్రాంతమునకు వచ్చెను. అప్పుడు నోకద్వీపమున దేవీభవనముగా కేరళియను ఒక దివ్య పురుషునిగాంచి రావలెనని తన తోయ్యవలెనని తనకు తెలుసు. విశ్వరూపమును దాల్చియున్న యా పురుషుడే రావలెనని యుద్ధశక్తిను నాశము చేసెదనని పలికి తన విడిదిలో రావలెనని విలాసముగా కొట్టిన తోడనే రావలెను క్రింద ఉడి మార్పు పొయెను. అంత నా పురుషుడు పాతాళము నకు వచ్చెను. రావలెను కొంత తడవకు మార్గముండేదట్టి ఆ పురుషుడు పోయిన మార్గమును తన మంత్రులవలన తెలిసికొని కత్తిని చేతబట్టుకొని పాతాళమునకు ప్రవేశించెను. ఆ విలమునందు మాడుకొట్టు మహాశూలు స్వర్ణము చేయించుచుండిరి. అందున్న పురుషులందఱు కృంగారముగా నలంకరించుకొని కేరళియనుచుండిరి. అచ్చటనొక పర్వతయ్యె నొక దివ్యపురుషుడు అగ్నిమునుగు నైచుకొని ఉన్నది నందుంచుచుండెను. అతని పార్శ్వమున త్రిలోకముందరి, మహాపరివ్రతయగు నొక స్త్రీ వింజాయము కట్టుకొని వీచుచుండెను. ఆమెయే లక్ష్మి. రావలెను ద్వారమునకు నీలివి అంతయుగాంచి లోనికిచని లక్ష్మినిగాంచి మన్మథపరవశుడై ఆ దేవిని కట్టుకొనుటకు చేతులు చాచెను. అప్పుడు నిదురించుచున్న యా దివ్యపురుషుడు తటాకమున మునుగు లోలగించి రావలెననిగాంచి లిగ్గలుగా నవ్వెను. రావలెనా పురుషుని కేరళియ చేతపంపబడి అచ్చటనే దీక్షయగు పూజనాచార్యులచే మొదలుపెట్టిన చట్టుపరచె నులెను. రావలెనట్లు క్రింద బయటను గాంచి యా దివ్యపురుషుడు, “రావలె! తమ్ములమ్ము. నీకీప్యకు మృత్యువును సమయముకాదు. నీకు బ్రహ్మయ్యచ్చిన వరము అప్పురము కా రాదు. నీ యజ్ఞము వచ్చిన చోటుకుఁ బోమ్ము” అని శబ్దంగా రావలెనకు తెలిపినది లేది కూర్చుని యా పురుషుని నీ కెవ్వరవు?” అని అడిగెను. అప్పుడా పురుషుడు నవ్వుచు, “దక్షిణా! నీవు కృరలోకాచేత రావలెననాడెపు కావా!” అని చెప్పగానే రావలెను చేతులు కోడించి, “దేవదేవా! నాకు బ్రహ్మవరము వలన మృత్యువేరదు. నీవు చెప్పినట్లు ఒకతరేను నీ చేతులలో వచ్చినను అంతకంటె పుణ్యము, క్రింద కేలించుకొందే?” అని శబ్దంగా నా పురుషుడు తన కరీమున రావలెనకు మాడురాకములతోబాడిన తన విశ్వరూపమును చూపెను” అని అగ్రస్థమహర్షి చెప్పగా క్రిరామరా పురుషుడెవ్వడని మహామని నడిగెను. అప్పుడగ్రస్థుడు క్రిరామహర్షి, “రామా! అతడే కేరళియరావలెనని విలపించుడు క్రియన్నా రావలెను; కంభుచక్రి గదాపాడి,” అని చెప్పెను.

[ప్రక్షి ద్వపరములైదు సమాప్తము]

వరము నగరమునుండి లంకకు బయలుదేరిన రావలెను దారిలో రాజలయ, ఋషులయ, దేవతలయ, గంధర్వలయ కన్యలను వెళ్లండ్రును వెంటబట్టి పుష్పములై బంధించెను. ఎట్టి సుందరి యతని కంటబడినను దాని బంధువ్యమును తరిమార్చి ఆ కన్యకు బంధించుచుండెను. యక్షగంధర్వ దేవదాన శన్నగ కన్యాదులందఱో యట్లు నిర్బంధితులై భయదుఃఖములతో నిలవించుచు కేడి కన్నీటిని విడుచుచుండిరి. నదులచే సమద్రములు నిండినవిని అమంగళకరమైన కన్నీటిచే పుష్పము నిండుచుండెను. ఆయావనితలు తమతమ భర్తలను, తండ్రులను, పుత్రులను, బంధువులను తలచుకొని ఘోరముగా విలపించుచుండిరి. ఆ విధముగా త్రిలగ్నతో రావలెను లంకాపురచేరెను. రావలెనుండి క్రి రాగానే తనచెల్లెలు కూర్చుని యాభారయై వచ్చి అన్న పాదములపైబడి “ఓ అమ్మా! నా కొంత ముంచివేసితివి. నీవు బల

నలకరాబరుని శాపము

వంతుడగుట వలన నేటిట్టి దుఃస్థితి పాలైతిని. నీవు కాలకేయల చంపినప్పుడు నీ రావ ముండియైన నా భర్తనుకూడ చంపివేసితివి. అన్నరూపముననున్న నీవు నా క్రతువుడవైతివి. ఆ యోగ! నీ క నీ క్షే ల కలగజయున్నది?” అని విద్యి చెప్పెనున్న చెల్లెలు మాటలువిని రావలెను తనకన్నీడును గ్రహించినవాడై వింటించి, “చెల్లీ! వింటిన కార్యమునకు వింటించి లాభమేమి? నేను కేవలము యుద్ధ మదాంధుడనై రావమండిని ఎలుగక చంపివేసితిని. నీకే సకలసంపదలతో బాడిన రక్షణ ఏర్పాటుచేసెదను. దండ కారణ్య రక్షణార్థమై పోవుచున్న మన వీరకింద్రి కొడుకు ఖరడు నీ చెప్పచేతలలో నుండగలడు. నీ వతని అందన నుభయమును” అని చెప్పి కూర్చుని నోదార్చి ఖరకునితో కూడ దండకారణ్యమునకు పంపివేసెను.

ఒకనాడు రావలెను నికుంభిలయనమేర గల ఉద్యానవనములోనికి వెళ్లెను. అందు పెద్ద ఎత్తున యజ్ఞము జరుగుచుండుటగాంచి యచ్చటనే కృష్ణాజినముల ధరించి యాగనిష్ఠ తోనుండిన తన పుత్రుడు మేధునాథునిచూచి కాలిలించుకొని, “నాయనా! ఇదియంతయు నేమి?” అని అడిగెను. అంత రాక్షస పురోహితుడగు శుక్రాచార్యుడు రావలెనికిట్లు ఎత్రింగించెను. “రామా! నీ కుమారుడు అగ్ని స్తోమహు, అశ్వమేధము, రావణాయము, గోమేధము, వైష్ణవము, మహేశ్వరయజ్ఞము అను యజ్ఞములవలనపెట్టి చేయచున్నాడు. మహేశ్వరయజ్ఞమున సాక్షాత్తుగా తాళుకుడు వచ్చి నీ పుత్రునకు అంతరిక్షమున సంచరించగల దివ్యంధమును, యుద్ధమున చీకటిని కలిగించుటకు తమగుట ప్రధానమైన మాయను, ధనుర్వాయులను, ఆస్త్రములను

వరములుగా ప్రసాదించెను.” అట్లు గురువు చెప్పగానే కోపించి, “కేవలము దేవతలను ప్రీతి చేయుటకు చేసిన ఈ ద్విగ్వ్యస్తమం తయు ఇక చాలును,” అని శరీరి కుమారుని కేవలదీక్షి అంతిపురమునకు వచ్చెను.

అచ్చట విభీషణుడు అచ్చట తమ వీర తల్లి కుమార్తెయగు శంభినను తామెవ్వరు లేకుండచూచి మధువను రాక్షసుడు బలాత్కారముగా హరించెనని ఎత్రింగించి మతియొనిట్టించెను. “రామా! నీవేమియుగా చేయబట్టుచున్నవ్వల ఉ కు కు మఃకీట్లు తగులుచున్నది” అని వాపోయెను. రావలెనుడంత మండికడుచు గొప్పనీనగొని మధురాక్షసుని చంపుటకు మధుపురమునకు వచ్చెగా చెల్లెలు కంభిన ప పడుకూపవచ్చి అన్నకు మొక్కి “అమ్మా! నన్నుకొడించి నీ రావ ముండిని చూపవలదు. వైష్ణవమౌఖమును భరింపజాలను. కల త్రిలత వైష్ణవమౌఖమునకున్నను ఘోర మైనదుఃఖము మతియొటి యొందునా? అన్ని భయములన్నను వైష్ణవ భయము మహాభయంకరమైనది. నా వసువు కంకుమకు లోకముకలిగింపవలదు. నీపాద ములబట్టి బ్రతికినా లు చున్నాను. నన్ను రక్షింపుము.” అని కేడుకొనగా రావలెను సంతసించి “చెల్లీ! నీభర్తను గొని రమ్ము. నేను దేవతలపై యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నాను. అతనినికూడ నావంటతోడ్పాటి పోయెదను” అనిచెప్పగా శంభిన తన భర్తనుగొనివచ్చి రావలెతో స్వస్థములై యుద్ధమునకుపంపెను. అనంతరము రావలెనా మహావైష్ణవమతోగూడ ముందు వైష్ణవరావలెను వైలాసమునగేగెను. అప్పు

టికే సాయంసమయమై ప్రాద్దుపోవుటచే రావలెను తనవైష్ణవమతోడ నోకొండపై విడిచెను.

చల్లని వెన్నెలరాసగుచున్న చంద్రకిరణ కాంతులలో రావలెను కృష్ణతి సాందర్యమును వీక్షించుచు విశ్రమించెను. కు తేరుని మందీరమునుండి యచ్చర కిన్నెరల గానము మృదును ధురముగా విసవచ్చుచుండెను. అచ్చటి ఉద్యానవనములనుండి పుష్పముల పరిమళగంధములు గుర్రాలించుచు రావలెని మత్తెక్కించుచుండెను. చంద్రునిచూచుచు రావలెను కామోద్యమడై నిట్టూర్పులు విడుచుచుండెను. అట్టిసమయమున అచ్చర లలోమేటి సుందరియైన రంధి దివ్యస్తాభరణాలంకృతయై, నుగంధ మలదిగొని, పరిమళ పుష్పమాలబంధించి నల్లనిముసుగు వేసికొని వైష్ణవధర్మమునుండి పోవుటకు రావలెను చూచెను. మోహాశేషుడైన రావలెనెవ్వడు తటాకమునలేని ఆ రంధిచేయబట్టుకొని “ఓ కు భాంగీ! నీవివ్వడెచ్చటికి పోవుచున్నా? దావు? ఎవనికే భాగినిద్రి కలిగింపనున్నావు? నీ అధరామృతమునగ్రోలు ఆ పుణ్యాత్మడెవ్వడు? నీతో రంధికి కేరియాడు అదృష్టవంతుడెవ్వడు? దేవేంద్రుడా? విష్ణువా? మహేస్వరు? నన్నుకలిమించి పోవలదు. కొంచెముసేపు ఇట విశ్రమింపుము. నేను మల్లక ములకు మించినవాడెను; భర్తను, నిన్ను బ్రతి మూలుచున్నాను. నన్నుగ్రహింపుము” అని చెప్పగా రంధి భయంపితురై నే కులు కోడించి “నాయం దివ్యగ్రహ మంపుము. ఇ రితి నీవు నన్నునటకగడు. నీవు నాకు గురు సమానుడవు. ఇతరులు నాకకరాము కల పెట్టినప్పుడు నీవు రక్షింపవలసినవాడవు. ధన్యులబట్టి నేను నీకు కోడలను.” అని కౌముచుకొని పలికెను.

అంత రావలెను, “సుందరి! నీవు నా కుమారుని భావ్యవైష్ణవమౌఖ నా కోడల వగుచున్నా?” అని అడుగెగా రంధి రావలెని కీట్లు తెలియచేసెను. “అవును. రాక్షసేంద్రా! నేను నీ అన్నయగు వైష్ణవరావలెను కుమారుడు నలకరాబరుని ప్రియకాలను. ధర్మాత్ముడగు ఆ నలకరాబరుని కడకే నేను కృతసంతోషై అలంకరించుకొని పోవుచున్నాను. అతని యందే నాహృదయము మగ్నమైనయొద్ది. అతనిదక్క అన్యని వాంఛనము. ఆ పుణ్య చతురుడు నాకై అరుగితో ఎదురుమాను చుండును. నన్ను విడుపుము.” అని ప్రాగ్భయ వడిన రంధిలో రావలెను, “సుందరి! నీవు నాకోడలవంటివి. అని శరీరకలహనాని అన్యలకుకాదు. నీకు నలకరాబరుడు శరీర్మై నట్లే పలికిరివి. కాని అచ్చరలకు పతియనువాడొక్కఁడుకేడు. దేవకులందఱు అచ్చరలతో క్రిడింతురు.” అని శరీరి రావలెను రంధికు కట్టుకొని కామారుకుడై ర తి క్రిడ తేరి యాడెను. తరువాత రంధి వాని చేతులనుండి విడిపించుకొని భక్తమాల్వభరణయై గతేంద్ర ముచే కలదిచేయబడిన విడివలె కలెతెంచి ఖోభాహినురై కిగ్గవదుకు భయంపితియై నలకరాబరుని కడకేరి పాదములపైబడి విలపించుచు జరిగినసంగతిని విన్నవించెను. నలకరాబరుడు తన దివ్యజ్ఞానముచే జరిగిన యథార్థమును గ్రహించి కోపించి కమండలమును నీటిని చేతిగొని స్పృశించి రావలె నిట్లు కపించెను. “ఓ రాంకావడి! రావలెను నీ ఇచ్చరేతుండ విన్ను బలాత్కరించినవాడు కనుక ఇకనుండి కామింపని కామిని తాళ జాలెను. ఒకతరే కామారుకుడై కోరికని వనితను బలాత్కరించెనేని వానికల కెయ్య ప్రక్కలగును.” అట్లు నలకరాబరుడు రావలెని కరిమముగా కపింపగానే దేవకుండు భులు మ్రోగెను. బ్రహ్మిదిదేవకులు సంతసించిరి. రావలెనా కాశము నెటిగి అప్పటి నుండి కోరికని త్రిలను బలాత్కరించుట మానెను. రావలెను చెటబట్టిన శత్రువరిలా కాపమునూర్చి విని తరిమానంద భరితుడైరి.

అనంతరము రావలెను వైలాసమును చాటి ఇంద్రలోకమునకు వైష్ణవమేరుడై పోయెను. ఇంద్రుడు యుద్ధవస్త్రధారైవచ్చిన రావలరాక నెటింగి అదిక్కి మరుద్గణాది దేవతలకు యుద్ధమునకు సంసిద్ధులై యొందుమని ఆజ్ఞయొడిగి రావలరాక భయపడి విష్ణు మూర్తికడకేరి నారాయణుని పాయ మధ్య స్థించెను. అప్పుడు విష్ణుమూర్తి దేవేంద్రునితో రావలెను బ్రహ్మ వర ప్రసాదమువలన దుర్మయైడై యున్నవాడనియె, కానికృగు బ్రహ్మవాక్యమును అన్వరితముచేయుట తగదనియె, కాలక్రమమున తానే తప్పక రావలెని మృత్యువుకు కారణ మయ్యెదననియె చెప్పి ప్రస్తుతిము రావలెని తో యుద్ధము నేయుమని చెప్పెను. తరువాత దేవతలకు రాక్షసులకు నానాయుధములతో తీవ్రమగు పోరాటము సంభవించెను. రావలెని తాత నుమాలి రావలె మంత్రులనుగొని విష్ణుభింది దేవనీమగ్గ్య ప్రకేంచి శబ్దవిధాయుధము లతో దేవతలను గ్వంపముచేసెను. సింగమును చూచిన మృగములవలె దేవతలు రక్కసుల చూచి శలాయనము చిత్రించిరి. అట్టి సమయమున ఎనిమిదవ వసువు సావి త్రుడు గొప్ప వైష్ణవమతో రాక్షసనీనలో క్రతేంచి నుమాలి నెమర్కొనెను. ఇరువురికి దారుణ యుద్ధము జరిగెను. విక్రమశరాక్రమవంతుడగు సావిత్రుడు నుమాలింభమును కడగొట్టి పెద్దగవతోడ నారికొనుని పెట్టివెమోచెను. ఆదెట్టితో నుమాలి కిరన్ముఖిని ఎములు మగ్గయి, ముంపము చెల్లాచెదలై కేలెనూరెను. నుమాలిని హతుడగుటగాంచి రాక్షసనీంధ్రిల్లి రణమునుండి పరుగిడెను.

(రాక్షసము.)

టీబెట్ -

‘పంచశీల’ వల్ల యింకో రాజ్యపు ఆంతరంగిక వ్యవహారాలలో జోక్యంకూడదు—

కానీ రాజకీయ బాధితులకు ఆశ్రయం నిరాకరించగూడదు

శ్రీ మోతీ వారాయణరావుగారు పరమ పండితులు. ప్రత్యాంశాలతోబాటు “వ్యూహాన్విత”మంటూ కృషి చేస్తూ, నిర్మాణ యుక్తంగా దేశసేవలో నిమగ్నమైవుంటూ, ఆశ్రమ స్వీకారంతో, కడకు కుడివ్యాసను విడిచిపెట్టారు. ఒక నిరాదరణరహిత, త్యాగ, నిర్భయ కార్యక్రమాలను విడిచిపెట్టినాడు. ఆయన చూపిన మార్గాన్ని నడిపించి మనం కొంతవరకు కృషిచేస్తే, ఆయన ఆత్మకు శాంతి చేకూరగలడు.

శ్రీ కృష్ణ వెంకట్రావుగారు కాలధర్మం జేసిన సంగతి తెలియాలి. విన్నవారు ఆ పుత్రాంతాన్ని నమ్మలేకపోయినారు. కొంత కాలంనాటి ఆయన ఆ శాస్త్రం బాగా లేకున్నా, ఇంతలో యింకా ముంచుకొస్తే దని ఎవరనుకోలేదు. కాంగ్రెస్ అనే వస్తువులో, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అనేవిషయంలో ఏదైనా మంచికాస్త మిగిలియుంటే, అది స్వగ్రీయునిద్వారా దోష్టతచేపుతూ వుండేది. అందువల్లనే ఆయన ఒక విధంగా పంజాబులో వుంటూ కాలక్షేపం చేసి, తనదారిన తాను పోయినాడు. పొయ్యెటలవ్వడం మంచి అని పించుకుని పోయినాడు.

మహారాజువద్దనీ, మంచి పరమధనీ, అఫలసాఫలక దురంధుడనీ, ఉపకారశీలి అనీ అతడు అనేకవిధాల కళావారిని ప్రస్తుతించేవాడు. ఆయన గతించినందువల్ల ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ సంస్థకు, ప్రభుత్వానికి తీరని అపరాధం జరిగింది.

టీబెట్ (తీబెట్) లో తిరుగుబాటు స్వాతంత్ర్యోద్యమ మొదలైన ఒకవార్త, అది అలాచేయబడిందని ఇంకోవార్త విసవచ్చి నవి. అధికారంలోవుండి, దేశాన్నింతా కాపాడేవారికి ఒకమూల వచ్చిన తిరుగుబాటును అలాచదం అసాధ్యంకాదు. కానీ తీబెట్ రంపటి దేశాలలో వచ్చిన తిరుగుబాటు అలాగే ఏమాత్రం దాల్చులతో చెప్పలేము.

మిగిలిన వైనాల్ని తీబెత్తానికి చాలాశేడము లున్నవి. గడ్డ ఒకటిగానీ, శివపరిశీలకు. అందువల్ల, తీబెత్తానులకు యిష్టమైన పరిపాలనను సహించి, వైవా శాస్త్రప్రభుత్వం నడపవలసి వుండేను. ఇండియా తీబెత్తాన్ని వైవాకు వదిలిపెట్టివా, తీబెత్తం వైవాలో కలియలేదు; వైపెట్టం మార్గం వైవా శాస్త్రప్రభుత్వం చేయించింది. రక్షణ,

విద్యాగమితి కేంద్రం నడిపింది. మిగిలి న సంఘాలు తీబెత్త ప్రభుత్వమే చూచుకునేది.

యిది యిట్లుండగా, తీబెత్తంలోని ముఖ్యులైన యిద్దరు మత-రాజ్యాధికారులకు పది రాతలో ఏంకర్మమూ, వైవా శాస్త్రప్రభుత్వానికి తీబెత్తవాసులపై మరొక పెత్తనాన్ని తేసే అవకాశం వచ్చివుంటుంది. తనదా అక్కడనే బయలుదేరి వుంటుంది. అదిపెద్దదై తిరుగుబాటుయింది. గెలిస్తే విప్లవమయ్యేది. అదే

ఈవారంలో

ఆంధ్ర శాసన సభ

ఈవారం ఆంధ్రశాసన సభా సమావేశం లో వివాదానికి మొదలు. ఆంధ్రశాసనసభా ప్రోటోకాల్ ప్రకారం, మంత్రీవర్గంలోని కాసన సభలోని బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా విశేష కీర్తి సాధించిన శ్రీ కృష్ణ వెంకట్రావుగారి ఆస్తిని మరణంవల్ల ఈ వారం శాసనసభా సమావేశాలకుడా శోకావృతమైనవి. శ్రీ కృష్ణ వెంకట్రావుగారు శాసనసభా చర్యలకు జీవంపోసేవారు. వారిరన్నింగ్ కామెంటరీ, ప్రశ్నలకు వారిచేసేమాధానాలుకూడా విస్తృతమైనవిగా నుండేవి. శాసనసభలో మిగతా సభ్యులందరూ ఒక ఎత్తు, శ్రీ వెంకట్రావుగారికొకరే ఒక ఎత్తుగా ఉండేవారు. శ్రీ వెంకట్రావుగారులేని అటు సుప్రసంగం గోచరించింది.

డిమెండుల ఆమోదం

జనబా శ్రీ వెంకట్రావుగారి మరణంవల్ల గాబోలు, గత 29 వ తేదీన ఎట్టి చర్యలు లేకుండానే స్పీకరుగారి గిల్లాటిప్రయోగంతో దాదాపు మిగిలిన పడు నేని మిది బడ్జెటు డిమాండులన్నీ ఆంధ్ర శాసనసభ ఆమోదమును పొందినవి. బడ్జెటు పద్ధతులను అప్పటి ఆమోదించుటతో ప్రభుత్వ విధానాలన్నీరపద్ధతులుగానే భావించవలసి ఉంటుంది. ఆవిధానాలను అనుమతించడం ఇక మంత్రుల కర్తవ్యం.

ప్రవృత్తీకరణ బిల్లులు

ఆ మధ్యనటికొక ప్రవృత్తీకరణ బిల్లులు రెంటినీ ఉభయ శాసనసభలు ఆమోదించినవి. ఒక బిల్లులో అప్పటి ఆమోదించిన బడ్జెట్ పద్ధతులన్నీ చేయబడ్డాయి. రెండవ బిల్లులో

గింటి, శివదీ భూమిగా తెలియదగిన తిరుగుబాటుగా పేర్కొనబడుతూ వున్నది.

కలహ కారణాలు వివరించబడలేదు (ఈ కంప్యూట్రాసేవకు అట్టి వివరం తెలియలేదు.) కానీ అక్కడనుంచో మనం సూహించవచ్చును. ఒకటి: వైవా శాస్త్రం వాస్తవిక రాజ్యం. తీబెత్తం ఆస్తిక రాజ్యం. రెండు: ఆధునికమైన వాసనలు వైవాలో ప్రబలివవి; పారాదేశమైన పద్ధతులు, కొన్ని సత్సాంప్రదాయాలు తీబెత్తంలో వున్నవి. ఈ రెంటికి ఘర్షణ ఎక్కడవచ్చినా కలహం తప్పదు. పారాదేశం వెళ్ళు దిగా కొత్తపద్ధతులమీద నడిపించబోయే కేసు వైవా శాస్త్రాన్ని పాలించేవారికి లేనివాడు ఘర్షణ అత్యధికంగా తప్పదు.

ఇంకా ఎక్కువ వివరాలు తెలియనిది, ఇంకొకటి ఎక్కువ వ్యాఖ్య చేయవలెను. కానీ తిరుగుబాటును అలాచదం ఘనకార్యమని భావించడం తగదు.

భారత ప్రభుత్వవేరూ ఈ సందర్భంలో ఒకసంగతిని గమనించవలెను. ‘పంచశీల’ వలన ఇంకో రాజ్యపు అంతరంగిక వ్యవహారాలలో జోక్యంకూడదు. కానీ, రాజకీయబాధితులకు ఆశ్రయం (Political asylum) నిరాకరించరాదు. వాగరికమైన, ప్రజాప్రభుత్వమేదైనా ఇట్టి ఆశ్రయాన్ని నిరాకరించలేదు. మన సామర్థ్యం కథ తెలిసినదే గదా! ఫ్రెంచి పోలీస్ జవాబు అంచం తివరి కైదీని ఫ్రెంచి మేజిస్ట్రేటువరకు పోనిస్తే, సామర్థ్యం తీరికచెల్లలే మరొకవిధంగా వుండేది! అరబిందాస్ ఫ్రెంచివారి పుడుచ్చేరి పెర్మిషన్ దా రిజిస్ట్రేషన్ గానీ తనను అంట

ఒరిస్సా సంస్కరణలు

పరిమితికి మించిన భూమిని అమ్ముకొనుటకు రైతుకు స్వేచ్ఛ

ఒరిస్సా భూ సంస్కరణల స్వరూపం బయటపడింది. 33 ఎకరాలు మాగాణి భూమి గరిష్టపరిమితిగా నిర్ణయించబడింది. మెట్టయిలే దీనికి మూడింతలు వుండవచ్చు. ఈ సంస్కరణలలోని విశేషం, పరిమితికి మించిన భూమిని అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ ఆరైతుకుంటుంది. భూ పరిమితి తగ్గించినా, తన భూమిని అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ తనకు యిచ్చినందుకై వారైతు ఎంతో సంతోషిస్తాడు.

కుండా చేసుకోవగలిగింది?

వ్యాపాలాండ్ లో మన జలియన్ వాలా

రాగ్ కథ పునర్వరణ జరుగుతున్నది. అమ్మల్ పరలోక జలియన్ వాలా రాగ్ లో డయ్యర్ తోటలోని జనమీద కాల్చి, X వర్మర్ ఓడయ్యర్-యూనివర్సిటీ సమాజం వారల మెక్కును పొందగానే, గాంధీగారి కొట్టెరిగి నేతిలో పడింది. దేశం గాంధీకి, సహాయ నిరాకరణోద్యమానికి పకమై పోయింది. వ్యాపాలాండ్ లో జాతీయవాదులు మార్క్సులు చేయిస్తారనే నపంతో ‘అత్యవసర పరిస్థితి’ ఉదయించినట్లు ప్రకటన జరిగింది. ప్రిజలు కోపాద్రుతున్నారు. గందరగోళాలు జరిగివవి. కాల్పులు జరిగినవి. పక్షపాతరహితంగా తీరికలించిన బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ సభ్యులు వ్యాపాలాండ్ దురంతాలనుగురించి విచారణ చేయవలసిందని కోరారు. ఒక విచారణ కమిటీని ప్రభుత్వం తేసింది.

వ్యాపాలాండ్ ఉనికి మధ్య ఆఫ్రికాలో. ఈ ప్రాంతంలో నాలుగు మండలాలున్నవి: ఉత్తరకోడిసియా, పశ్చిమకోడిసియా, టాంగ్ స్వికా, వ్యాపాలాండ్. మండలానికొక గవర్నర్. మండలాలన్నీ ఒక సమాఖ్యలో కలిసి వున్నవి. సమాఖ్యకొక అధికారి వున్నాడు. గవర్నర్లు, అధికారి శ్వేతముఖులు. కాసనసభలు శ్వేతముఖుల మయం. అంతా బ్రిటిష్ మాయ! బ్రిటిష్ వారతేమంది ఆ ప్రాంతంలో కాపురమున్నారు. వారియొక్క మేమాలగోసం నాలుగుమండలాలను ఏకం చేసి, ఒక సమాఖ్యను చేయడమేనది. ఇది వద్దని ఆఫ్రికానవాదులు. —కొరవ 10 వ పేటిలో

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED.

కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

వారితో బ్యాంకి వ్యాపారముచేయుటకు అన్ని వేళలూ మంచివేళలే.

సంతృప్తికరముగా మీ సేవలయే వ్యాంతుకు యావాదేంది. మా. 10/- ల ప్యాంగర్ డిపాజిటుతో మీఖాతాను ప్యాంగర్లించును మమ్ములవడగండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా బ్రాంచిలు :

నెల్లూరు - కడప - సికింద్రాబాదు - హైదరాబాదు - అదోని - రాయదుర్గం - చిత్తూరు - ప్రొద్దుటూరు.

స్థాపితము: 1906 హెడ్ క్వార్టర్లు: ఉడిపి, పోర్ ఇండియా.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము

చింతలూరు

అలమూరు పొద్దు * తూర్పు గోదావరిజిల్లా

ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు అందించును

ఆంధ్రప్రదేశ్ మండలాలను బ్రాంచిలు - ఏలూరు, గుంటూరు

బ్రాంచి : ట్రంకురొడ్డు - నెల్లూరు

నాజీవితవిశేషాలు

**** నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు ****

సుజనరంజన సమాజం

1913 వ. 11లో పోట్లపూడిలో సుజనరంజన సమాజం స్థాపన జరిగింది. దీనికి నాళ్ళు పాతకాట్టాభిరామ రెడ్డిగారు. ఆయన చచ్చి చాలించి పోట్లపూడికి అన్నగారింటికి చేరి వాడు. 5 ఫారం వరకు చదివినా, మంచి వ్యాపారీ, ధైర్యము, కార్యదక్షతగలవాడు. ఆ సమాజానికి ఆయన అధ్యక్షుడు. నేను కార్యదర్శిని. ప్రారంభంలో యీ సమాజానికి రాజీయంతో సంబంధంలేదు. ప్రధానముగా నేకంలో కట్టాభిరామ రెడ్డిగారు “ద్రుటి వ పరిపాలనా లాభాలు” అనే వ్యాసం వ్రాసి చదివాడు. ఆలాటి సమాజం ఒక సంవత్సరాని కంటే తీవ్ర రాజీయ వాదంలో దిగింది. వెన్నెలకోటి రాఘవయ్య, సి. వి. కృష్ణగార్ల ప్రచారంతో అంతా తారుమారైంది.

ఆరాచకోద్యమం ప్రకటించింది. ఏ ప్రక్క రివార్ వార్తాసంపాదన, బండపాట్లుజేసి దబ్బు సంపాదించి పీఠూరి లేవదీసి ద్రుటి వ ప్రిథు త్యాన్ని వదలొట్టాలనే దాని ఆశయం. నేనూ/నాడూ ఆ ప్రద్యమంలో చేరాను. ఆ రహస్య సమావేశాలకు హాజరుకావడం, బండ పాట్ల ప్రయత్నకృషి చేయడంకర్లు. కొరటూరులో కట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డి, గండవరపు హనుమా రెడ్డిగార్లను గూడ వెన్నెల కంటి రాఘవయ్యగారు యీ ప్రద్యమంలో ప్రోత్సహించారు. అప్పటికి రాఘవయ్యగారు యింకా చదువుతున్నాడు. మద్రాసులో ఆరాచకోద్యమ నాయకులు చిత్తంబరంపేటలో రాఘవయ్యకు సంబంధం. ఆయన సలహా వుండేది. రాఘవయ్యగారు పూనాకు వెళ్లి తిరిగి గారితో సంప్రదించి వచ్చేవాడు. ఆరాచకోద్యమానికి తిరిగి గారు మా గురువు.

అవి ఆంధ్రోద్యమ ప్రధమదశలు. 1913 సం॥లో ప్రధమ ఆంధ్రోద్యమ మహాసభ గూడ జరిగింది. గ్రంథాలయోద్యమంగూడా అప్పుడే జోరుగా ప్రారంభమైంది. దాని

నాయకుడు అయ్యింది వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు. ఆ యుద్ధమంతా కట్టాభిరామ రెడ్డిగారు వాగా ప్రకటించాడు. మా సమాజం తిరువుర పోట్లపూడిలో “వివేకానంద పుస్తక భాండా గారము” నానాదాని సుబ్బారెడ్డిగారి కృషితో పొందగొయ్యి ఖండ్రగిలో “శ్రీరామ ప్రసాద కోశనిలయము” ఇండు మారుపేటలో నా కృషితో “అనయూరు సుబ్బారెడ్డిగారు తరవతుంగిరము” (A.S.N. Reading Room), కొత్తూరులో నా ప్రయత్నముతో “గోష్ఠ రీడింగ్ రూమ్” స్థాపించినాము. వైరెండు తరవతుంగిరము లలో పుస్తక భాండాగారాలుగూడా నెల కొల్పాము. వీటిఖర్చులకా నా వ్యవస్థ. నేను కరణీకోద్యమా సంపాదించిన ప్రతిదమ్మిడీ వీటినివదలే ఖర్చుపెట్టేవాణ్ణి.

31 సార్లు రక్తదానాన్ని చేసిన కె. ఎస్. వి. నరసింహారావుగారి త్యాగానికి చిహ్నంగా, నెల్లూరు రోటరీ క్లబ్బు ఒక రజితపాత్రను దాక్కురు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిచే బహుకరింప జేస్తున్నది. మధ్యలోవున్న వారు కె. నరసింహారావుగారు.

ఇండుమారు పేటలోని A.S.N. Reading Room, అనయూరు సుబ్బారెడ్డిగారు కట్టుంట్టాడు, వరసకు తమ్ముడు ఆయన మక్కెన కొండపనాయుడుగారి భగ్గుం జేకాడు. తనందగా నేనవ్వడమయిది చేయ

దానిని ఆయన వృద్ధికి. చివరకు తామా చేయలేదు, నన్ను చేయనివ్వలేదు. ఆ రీడింగ్ రూమ్ ఆంధ్రోద్యమమైంది. వాయుడుగారి యందు నాకున్న విశ్వనాథ్యల్యమచేరినే నేనది చేశాను. ఈశ్వర సంకల్పమేమిటో అది సాగనివ్వలేదు. 13 కోటి రూపాయలు సంపాదించి విశ్వవిఖ్యాతి సంపాదించిన ఆయన సుబ్బారెడ్డిగారు పేటలో ఏసంస్థ లేకుండాజోవడం విచారకరం. 1903లో ఎద్యర్లు పట్టాభిషేక స్వార్థంగా ఇండుమారు పేటలో కట్టించిన టవుకాహాలుగూడా ఈస్టిండియా కంపెనీవారి ఆయకంలోచేరి యాలంబడి, ఆయనపేరు పార్థకంగాకుండా పోయింది.

కొత్తూరులో స్థాపించిన గోష్ఠ రీడింగ్ రూమ్, పుస్తక భాండాగారముగూడా నా కిదికోవకరం భగ్గుమైపోయింది. దీనికోసం ముప్పవరపు సుబ్బారెడ్డిగారు తాలూకా ప్రలంగాడా కొల్పాము, కొండయ్యగూడా చెల్లించాం. నెల్లూరు ఆలాటి ప్రముఖవ్యాయ వారి మైదవోలు వెంగయ్యగారితో పువారి రాయగూడా చేయించాం. కాటా శేషరెడ్డి ధర్మసంస్థ (ట్రస్టీసభ్యుడు గునుపాటి నర్సారెడ్డిగారు మమ్ముల ఆదర్శంగానే ఆ ప్రలంలో ఒక దేవాలయం కట్టించిజేకాడు. ఈ ప్రలం కొనడానికి గూడూరుతాలూకా, కోట వాస్తవ్యులు స్వగ్గీయ పెల్లెటి పెంచలురెడ్డిగారు గూడరు, 25 లు చందా యిచ్చియున్నాడు. ఆనాడు పెంచలురెడ్డిగారు జిల్లాలో ఒక ప్రముఖవ్యక్తిగా వున్నాడు. చదువుకున్న వాడు. పెద్దమనిషి. లోకజ్ఞానము గల్గినవాడు. విశరణకారి. మా పరిచయం తక్కువైనా, కార్యమునందు ఆసక్తితో ఆ చందా యిచ్చి వాడు. కాని ఆ సంస్థ వైదిధంగా కిధిలమై పోవడం విచారకరం. నా పుస్తకాలన్నీ కలలా ఒకటి పంచుకున్నాను.

సుజనరంజన సమాజం తిరువుర వరకా మందులివ్వడం ప్రారంభించాము. చుట్టు ప్రక్కగ్రామాల్లో నేను తిరిగిమండులిచ్చేవాణ్ణి. కొండరు చచ్చినా కొండరు యీ మందువల్ల చాగుపడేవాడు. కొండపల్లాలో కలరా వున్న కంగా వుండేనది. పూర్ణోను మాలవాడలోను తగులుకున్నది. నేను మందులతో ఆగ్రామం వెళ్ళాను. 10 రోజులపాటు ఆక్కడవున్నాను. భోజనఖర్చులు ముగ్గుగురివి మానే. రాత్రిల్లు వదుకోవడానికి యెవరింటికి రానిచ్చేవాల్లు గాదు. పదంకోవడానికి చావయ్యవడానికి గూడా భయం. గ్రామవాదిల్లో వైద్యుడవరకు కొని, మందుల పెట్టె తిరిగిందెట్టుకొని వదు

పత్రికలు

సూర్యూరుపేట మార్కెట్టు
పత్రికాభివృద్ధికి ప్రోత్సహించే వస్తువు కు పన్ను నిలదెట్టి వసూలుజేస్తున్నాడు కంట్రాక్టరుదారు. దీనికి చెల్లించవలెనూ, దీనికి చెల్లించవలసిన ఆవసరంలేదో తెలియక పంచాయతీ తీసి తిట్టిపోనుకుంటున్నార. పంచాయతీ ఒక బోర్డులేయడం ఆవసరంగా వుంటున్నది. —బాబుబీధి కాపురస్తుడు.

చెన్నారాయనిపాళెం
పది సంవత్సరాలనుండి పాతకాల జరుగు తున్నా, పరపంచల ప్రాజెడంరెప్పు, స్వంత భవనంలేదు. ఇప్పుడు స్థానికాభివృద్ధి ప్రదానిక పుణ్యాన నూర్చుభవ నిర్మాణం ప్రారం

భమైంది. సగందబ్బు ఆ ప్రదానికొంద మంజూరజేకారు. కొంత జిల్లాబోర్డుయిచ్చింది. మిగతది కీర్తి కోట బలరామరెడ్డి పోదరులు భరిస్తున్నారు. గత 11 లేదే కృష్ణస్థాపన జరిగి నిర్మాణం జోరుగా సాగుచున్నది. మా పాత కాలకు వ్యవస్థభవన పోకర్ణం కల్గిస్తున్న ప్రథు త్యానికి మావ్యత్యత. కోట పోదరుల జోదా ర్యం ఆభినందనీయం. —పాతకా రమణారెడ్డి.

కరేడు ఆస్పత్రి
రెండు వారాలనుండి మూతబడి వున్నది. పదివేల జవాభాగల మా గ్రామానికి, ఆయి చారు మజరాలకు యిది ఆధారం. ఆలాంటిది మూతబడిలే ప్రజలు ఎంత యిబ్బందులు పడ వలసి వస్తుందో వూహించండి. ఈ విషయం పంచాయతీబోర్డు ఒక రిపోర్టుగూడా పంపింది. ఇప్పటికి ఎలాంటి చర్యలేదు. కరేడుగారికి తెలిగ్రామగూడా యిచ్చాము. దయచేసి మారోజే రేడికాక్టరును నేసి పోకర్ణం కల్గించండి. —హాస్పిటలు కమిటీ ఆధ్యక్షుడు.

తిరుత్తన వార్తలు
కనకమ్మ సత్యం ‘మేలూ’:- తిరుత్తన తాలూకా పల్లిపట్టు బ్లాకువారి అధ్యక్షుడైన ‘మేలూ’ తిరునాళ్ల జరిగింది. శ్రీ బూరూరు రామానుజుల రెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం గావించారు. దీప్తికరైత్తు కీర్తి క. కొండా రెడ్డిగారు శతాభివృద్ధిగం గావించి, వాటి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. కీర్తయి కులు నేమన వింకటకతివాయుడు, సి. చిరం జీవులు నాయుడు, పాడి గోపాలకృష్ణకెట్టి ప్రధ్యులు తవ్వించారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటుచేయబడ్డ వ్యవ పాయ, పగు, కుటీ, సాంఘికవిద్యా, అం బరచరఖా ప్రదర్శనలు జోరొంది ప్రజలను ఆకర్షించినవి. మూడవవాటి పాయకాలం జిల్లా ప్రజావిభాగారి కోశాసత్యవారా —కొరవ 9 వ పేజీలో

జిమ్మివారి ‘లీవర్ క్యూర్’

మా ఖాతాదారుల పోర్టానికి, లాభానికి యీ దిగువ కనుకరించిన ప్రోజెక్టలలో ప్రతి మాసం నిర్దీత లేదలలో, సలహాలు పొందుటకు మా డాక్టరు అందుబాటులో వుండును.

ప్రోజెక్టు:	లేద:	సమయం:	ఆదర్శము:
నెల్లూరు	6 ఉదయం 9 గంటలనుండి 11 గంటల వరకు.	అజంతా హోటల్ - బ్రంకుకోడ్డు	
సికింద్రాబాద్ Dn.	8 ,, 9 నుండి 12 వ.	తాజ్ మహల్ హోటల్ - సోజీనిదేవికోడ్డు	
హైదరాబాద్ ,,	9 ,, ,,	న్యూతాజ్ మహల్ హోటల్ -	
		లాడ్జింగ్ హౌస్ - ఓల్డు ఇండియా కాఫీహౌస్ రెసిడెన్సీకోడ్డు.	
తెనాలి	12 ఉదయం 9 గంటలనుండి 11 గంటల వరకు.	కన్యకా పంతుల్యరీ సత్యం	
గుంటూరు	14 ,, ,,	మెడికల్ స్టోర్స్ - కొత్తపేట	
మచిలీపట్నం	16 ,, ,,	ఆనందభార్యసీ - కెమిస్ట్రీ - మొయికోడ్డు	
రాజమండ్రి	19 ,, ,,	కృష్ణరదాను రి కో., జండుకలపేరి	
		ఏజెంటు - 3/101, ఇన్స్పెక్టరు.	
		ప్రసాద్ సన్స్ ఆండ్ కంపెనీ - మందులసాపు	
భీమవరం	20 ,, ,,	ప్రసాద్ సన్స్ ఆండ్ కంపెనీ - మందులసాపు	
తెంపెడూర్	15 ఉ॥ 9 గంటల మొ॥ 11 గంటల వరకు - సా॥ 4 గంటల మొ॥ 6 గంటల వరకు	మెసన్స్ సిటీ కెమిస్ట్రీ - సోన్స్	
ఖిరీపూర్	4 ఉ॥ 9 గంటల మొ॥ 11 గంటల వరకు - సా॥ 3 గంటల మొ॥ 5 గంటల వరకు	యెన్ టెక్ మెడికల్ స్టోర్స్ - N. T. E. 155, రైల్వేమార్కెటు.	

జిమ్మి వెంకటరమణయ్య ఆండ్ సన్స్, మద్రాసు
ప్రాంచీలు
శ్రీ యశ. మారీశ్వరరావు బిల్డింగు, 17/283, హిందస్ట్రీక్, గాంధీనగర్ - బరింగ్ హోమ్ పేట పోస్టు - బెలూరుపాడ-2.
ఓమంగంటివాడిపేట - బెలూరుపాడ-1-132/1, మహాత్మా గాంధీకోడ్డు - కలకత్తా.

నిరాటపర్వాన్ని నాటకంగా రూపొందించండి!

తీక్స నజయంతిసభలో ఆచార్యరాయప్రోలు సుబ్బారావుసూచన

నెల్లూరులో కవిత్రయ జయంతాలు

ఉండేల, మరువూరు, వీరభద్రాచారిగారలకు
శ్రీ తీక్స వరపు రామరెడ్డిగారి సన్మానం

గత సంవత్సరం ప్రారంభించబడిన కవి త్రయ జయంతాలు, యీ ఏడుగూడా, వర్ష మాన సమాజంవారి అధ్యక్షావసరం, శ్రీ తీక్స వరపు రామరెడ్డిగారి సమాధిపర్యటన గత 29, 30 తేదీలలో జయంతావంగా జరిగినవి.

ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావు, శ్రీ పూరిలపట్టు శ్రీరామారెడ్డి, శ్రీ కేదార పర్వతారాయణశాస్త్రి, కల్పాటి సోదం కవులలో ఒకరైన శ్రీ కవీశ్వరి వీరభద్రాచారి కృత్యములు యీ మూడు జయంతాల లోను పాల్గొన్నారు. స్థానిక కవులు, కండి తులు, సాహిత్యప్రియులుగూడా యీ జయంతాలలో పాల్గొన్నారు. సాహిత్యరంగాలో నెల్లూరుకున్న ప్రేమభాగ్యములను; పదిమంది చేరడానికి గంటలవరకుతరం నిరీక్షించవలసిన యీ సభలు, కవిచతురచలపు. ఆంధ్ర భావనంతా ఆచార్యుల గా జరిగే యీ కవి త్రయ జయంతాల ప్రాధాన్యాన్ని విశిష్టతను గుర్తించలేని మందలియుల, ముఖ్యంగా సింహపురియులదృష్టికి విచారం కలుగుతుంది.

ఈ జయంతాలు రెడీయోలో గూడా ప్రసారం కాదగినంత ప్రాధాన్యంలేవి. వీటికి ఆహ్వానింపబడే కవులు, కండితులు కవి త్రయంలో రామ మాట్లాడబోయే మహాకవిని గూర్చి వుపన్యాసాన్ని ముందుగా తయారు చేసుకొనివస్తే, దానివల్ల కావ్యక క్రియోజన ముంటుంది. ఇక్కడట్లాగాక జరిగేవుపన్యాసాలు ఆ విషయ ప్రాధాన్యంలే, వీరి ఒకదానిమీద జరిగడం సంభవిస్తున్నది. గత సంవత్సరం దాశరథిగారు తీక్సననుగూర్చి ఎంతో జరిగోధనజేసి, శ్రమపడి చక్కని వుపన్యాసాన్ని వ్రాశామంటేగూడా అందివ్వలేదు. ఇతర వుపన్యాసకులుగూడా ముగ్గురు మహాకవులనుగూర్చి విషయపుష్టంగా మాట్లాడారు. ఈ సంవత్సరం ఆ మాత్రం గూడా లేదు. శ్రీ కేదారపర్వతారాయణశాస్త్రి, శ్రీ మణిపూరు కోదండరామరెడ్డిగారిలు మాత్రం వారివారి సంబంధించిన మహాకవులనుగూర్చి మాట్లాడారు. తీక్సవారు ఆ శ్రమ తీసుకోలేక పోయారు. మరుసవత్సరం నుండేనా, వుపన్యాసకులకు ముందు విషయాన్నిచ్చి, వుపన్యాసాలు తయారుచేయించి, తర్వాత వాటి నం తా ప్రోక్షించి, కవి త్రయంపై వివిధ దృక్పథాలనుండి వివిధ అంశాలపై, ఒక విమర్శాగ్రంథాన్ని ప్రచురింపజేయడం, శ్రీ రామరెడ్డిగారి సదాశక్తిక, వర్ణమాన సమాజం నేపథ్య సార్థకంగా వుండగలదు.

కవిత్రయ జయంతాల సందర్భంలో-తన సభిమణి పుట్టియే మదర్సన్ను కేర శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారికి; తన తండ్రి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారి కేర శ్రీ మరు పూరు కోదండరామరెడ్డిగారికి; నన్నయ జయంతా తనసోదరి శ్రీమతి రంగమ్మగారి

కేర శ్రీ కవీశ్వరి వీరభద్రాచారిగారికి, ఒక్కొక్కరికి రూ. 116 లు, నూత్నవస్త్రాలు, చందనపుష్ప ఫలాదులతో సత్కారం జరిపారు.

ఎఱ్ఱన

కవిత్రయంలో మూడవస్థానాన్ని పొందే ప్రబంధ శరమేశ్వరుని జయంతి, ముందు-29 తేదీ ఉదయం-జరిగింది. విద్యరత్నవిలిక శ్రీ పూరిలపట్టు శ్రీరామారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. కైరథడిలో చక్కని ఏర్పాట్లతో ఏటాజరిగే కంబం జయంతి కవిసమ్మే

గూర్చి వుడవూర్నూ, ఆ కవితలోనే, కవి సం ఒక నెలకోలముందు వుపన్యాసకులకు వారు మాట్లాడవలసిన విషయాన్నిచ్చి యీ కవిత్రయ జయంతాలుగూడా జరిగడం కానుంటుంది శ్రీ శ్రీరామారెడ్డిగారు సలహాయచ్చారు. ఎర్రన తీక్స యిద్దరికంటే మించినవాడనే గౌరవం కలుగుతున్నదని; నన్నయ, తీక్సన కండిని కలుపుకు తైలి ఎర్రనదని, వారి నడక గంభీరమైనదని శ్రీరామారెడ్డి గారన్నారు.

గౌరవీకారి శ్రీ కేదార పర్వతారాయణశాస్త్రి గారు, కవిత్రయంలో ఎర్రన విశిష్టస్థానాన్ని సాధ్యకృతార్థంగా వివరించారు. ఎఱ్ఱనగదన కలుగవలసినంత గౌరవం కలుగలేదన్నారు. ఎర్రన అరణ్యశంక శేషాన్ని నన్నయ కవిభారతీయలో పూరించాడని, ఉత్తర మారివంకం, నరసింహ పురాణం రచనా సమయానికి తీక్సనమీద మోదాగలిగిందని, మారివంకంలో తీక్సన బాగ కను

కుతాదని శ్రీ కేదార పుష్టాటించారు. ముందు రాబోవు ప్రబంధ సమావేశానికి తన రచనలలో రీహంస కవీశ్వరిని మహాకవి ఎర్రన అని అంజలిఘటించారు. శ్రీ వర్ణనలో ఎర్రన ఎంతోబాధిక్యాన్ని పాటించారని, సయమవం, పురాతన చదకుండా పట్టించారని, అందుకు సాద్యకృతంగా రక్తిలే సొందర్యాన్నిగూర్చి ఎర్రన వర్ణనాభాగాన్ని ఎత్తిచూపారు శ్రీ కేదార. ప్రత్యేక వర్ణనలో ఎర్రనమందు యింకో కవిని చెప్పటకు నీలు లేదన్నారు. మారివంకం ఎర్రనకు ప్రబంధ శరమేశ్వరుణ్ణి జేసినదని వాక్యచ్ఛారు.

ఎర్రననుగూర్చి చెప్పటకు అయిదుకోలా లకు చాలివచ్చునంటే తనవద్ద వున్నదంటూ, ఆసంకృప్తితో వుపన్యాసం ముగించారు శ్రీ పర్వతారాయణశాస్త్రి.

శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు తన స్వీయరచనను చదివి వినిపించి సదాశక్తి క్రతంపల పొందారు.

శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారు భారత వ్యవహారం గావించారు.

తీక్సన

29 తేదీ సాయంత్రం కవిప్రమ్మ తీక్సన జయంతి జరిగింది. ఆచార్య రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షించారు.

శ్రీ తీక్సవరపు రామరెడ్డిగారిని సాహితీ స్పృహగా సంతోధిస్తూ, వారి సదాశక్తిక కొనియాడారు. శ్రీవిదూ యీ సన్మానాల సందర్భంలో, రూపాయల బంతులు, కవులకు బంగారు తరతాలివ్వవలసిందిగా శ్రీ రామరెడ్డిగారినికోరారు. పుట్టియే కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు భాగవతాన్నిగూర్చి వ్రాసిన మోటును నేరించి ముద్రించవలసిందిగా గూడా శ్రీ రామరెడ్డిగారిని కోరారు.

ఎర్రన, తీక్సనలవరకు తడి నన్నయ వరిగాడని, యూనివర్సిటీ పాఠ్యభాగాల్లో గూడా ఎర్రన వుండడంలేదన్నారు. తీక్సన విరాటకర్యాన్ని ఆ మాటలు, ఆ కవ్యాలతోనే నాటకంగా వ్రాస్తే కానుంటుందని,

కోరవ రి వ కేటెలా

కొత్తపాఠం సంస్కృతపాఠశాల

కాళిదాస, బాల విహారాలకు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిచే ప్రారంభోత్సవం

గూడూరు తాలూకా కొత్తపాఠంలోని శ్రీ పెనుబోలు సుబ్బారెడ్డి సంస్కృతోన్నత పాఠశాల మార్చి భవన ప్రశోభిత్వం గత 24 తేదీ కేంద్ర మంత్రి డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు గావించారు. ఈ భవనంలోని రెండుచోట్ల ఒకటి కాళిదాసు విహారంగా, మరొకటి బాలవిహారంగా నామకరణం గావించబడినవి. ఈ ప్రశోభిత్వ సభకు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. రాజకీయాలలో ఉత్తర దక్షిణ ధృవాలైన యీ బెజవాడ ద్వయాన్ని సంస్కృత భాషాభిమానం ఏక తేదిమీదకు చేర్చింది.

ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనేవారు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు 24 తేదీ మొయిల్లో గూడూరులో ఉన్నారు. ఛేర్యక్ శ్రీ నిర్దయ్యశాస్త్రి, కాన్సిల్ సభ్యుడు శ్రీ పెల్లెటి వెంకటేశ్వరరెడ్డి, శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి, శ్రీ మనుబోలు రంగారెడ్డి, శ్రీ డి. యస్. రెడ్డిగారిలు గోపాలరెడ్డి గారికి స్టేషన్లో స్వాగతమిచ్చారు. డి. యస్. రెడ్డిగారింట 'త్రై శాస్త్ర' అసంతరిం గోపాలరెడ్డిగారు కొత్తపాఠం చేరారు.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు సంస్కృత భాషాభివృద్ధికి పనిజేస్తున్న గోపాలరెడ్డిగారిని యీ భవన ప్రారంభోత్సవానికి ఆహ్వానించిన కార్యకర్తల నభినందించారు. భవనదార శ్రీ పెనుబోలు రామసుబ్బారెడ్డిగారి కొదార్యాన్ని కొనియాడారు. సంస్కృతంలో సంబంధం లేని భాషలేదని, గ్రీకు, లాటిన్, పర్షియన్ భాషలు సంస్కృతమీద ఆధారపడి వున్నవని, నీలాలోగూడా సాంకేతిక కదాలను సంస్కృతంనుండి స్వీకరిస్తున్నారని, భాంధి

భాషలలో ఒక్క తమిళానికి తప్ప - అన్నిటికీ మార్కు సంస్కృతమేనని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు ఘోషించారు. ప్రజల సహాయ నిశ్చయాలతో ప్రోత్సహించగూడా వుంటే, సంస్కృతం ఆభివృద్ధికి రాగలదని వాక్యచ్ఛారు. గ్రామాలలో జరిగే యిలాంటి చాత్యత్యాలు రైతులమీద ఆధారపడి వుంటవని, వ్యవసాయ రంగంలో రానున్న సంస్కరణల దృష్ట్యా రైతులవద్ద దబ్బులిల్లువుండి, ఇలాంటి కొదార్యానికి ఆవకాశ ముంటుందా అనేది ఆలోచనీయాంశ మన్నారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు.

కోరవ రి వ కేటెలా

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

జీవామృతం మందు

పెండ్లికట్టలు రూ 82 లు

శ్రీ వెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడు చిల్ల రామచంద్రారెడ్డికి శ్రీ మాటి కోదండరామారెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి సౌభాగ్యము గల 27 తేది పెల్లూరులో జరిగిన వివాహ సందర్భములో వరుసేవకుం గా రూ. 82 లు; వధువుకేసుం గా రూ. 35 లు.

గోదావరికి 'సగరకోటి' సంపాదకడు శ్రీ ఇంద్రగంటి నుబ్రహ్మణ్యంగారు తన కుమారుడు శ్రీ సుందరరామమూర్తి పెండ్లిని పుర ప్లవరమున నిర్వహించుచు గా రూ. 2 లు.

జమీనరైతు

శ్రీ విలంబ, స్థానిక బహుళ ఏకాదశి 3-4-1959 - శుక్రవారం

శ్రీ వెంకటరావు

ఆంధ్ర రివిన్యూమంత్రి శివ కళా వెంకట రావుగారి హస్తాక్షరణం తెలుగువారిని దిగ్భ్రాంతులను జేసింది.

కాంగ్రెస్ వాదిగా - పాలకుడుగా - వ్యక్తిగా శివ వెంకటరావు ఒక విశిష్టస్థానాన్ని నెల కొలువకున్నారు.

వెంకటరావు పదవర్ణాల పచ్చికాంగ్రెసు వాది. వారివలె ఆ 1920 కోడలలో కాంగ్రెసులో నూరి నూరి, ఒడిదుడుకులు లేకుండా యీ నాటివరకు అందులోనే (క్రొవిన కాంగ్రెస్ నాయకులు చాల ఆరుడు. వెంకటరావుగారు మూర్తిం తన జీవితంలో మూడింట రెండు భాగాలు కాంగ్రెస్ వాదిగానే గడిపారు.

వారంటే భయము, భక్తికూడా ఏ ర్పర చు కున్నారు. ఎంతటి క్లిష్టసమస్యనైనా మనాయాసంగా పరిష్కరించగల వారి మేధాస్సు వారి వర్ణియలకు ఒక పెన్నిధివలె వుండినది. కాంగ్రెస్ లోని ప్రత్యేకతలను తరలం గావించడంలోగూడా వారి రాజకీయ చతురత ఆ ప ర్ణాని కి ఎంతగానో ప్రయోగపడినది. కాంగ్రెస్ లో వారిస్థానం అంతప్రధానమైనది. వారులేని కమిటీగాని, మంత్రివర్గంగాని నిలుస్తుండా అనే సంశయం కలిగింది. నాయకులెరిమంది మారివా, వెంకటరావుగారి నుం త్రిశ్వం మాత్రం స్థిరంగావుండేది.

వద్రాసు రివిన్యూమంత్రిగా వారిసేవ విరపుర దీయం. తండ్రిరాణుగా దుర్బరజీవితాలను భరించిన జమీనరైతులకు విముక్తి ప్రసాదించిన మహనీయుడాయన. జమీనదారి రద్దు కాసన సందర్భంలో వారు తృప్తిపొందిన పట్టుదల, నీతి, నిజాయితీ వింటుంటే ఆశ్చర్యం గొలిచేది. వారుగాకుండా మరొకరు రివిన్యూమంత్రి అయ్యేంటి, ఆ కాసనం యీ నాటి కి వచ్చేకాదేమనంటే అతి కయోక్తిగాదు. రివిన్యూ విషయంలో వారి అనుభవం, విషయ పరిజ్ఞానం ఎంతో సమగ్రమైనది. అందువల్లనే భారతదేశంలో ప్రతిభాగంగా జమీనదారిని రద్దుజేసిన ఖ్యాతి వారు పొందగలిగారు. ఇవానుల సమస్య యంతావున్నది; ఇంతంటే ప్రధాన మైన భూసంస్కరణల సమస్యవున్నది. ఈ విషయంలో వారు పుష్కలంగావడిం రాష్ట్రానికి తీసింది వస్తుం. సరిహద్దుగారి భక్తిచేయ లేని లోటు.

పెండ్లిండ్ల పురణం

మానవ జీవితంలో వనంక కోర్కెలు చుండే వివాహాది మధుర ఘట్టాలనుగూర్చి పాఠశాల వినులకు విందుజేసే కళావృత్తి, రసజ్ఞత్వాద యం నాలోలేవు. అంతకుముందే సేను పారాజేతుట్టికాదు. ఇక పెండ్లిండ్లపురాణంతో మిమ్ముల ఎలా మెప్పించగలము?

‘జమీనరైతు’ పత్రికపై ఆ భి మా న కుటుంబ తల్లికి కావడానికి కారణాధార మైన కీర్తికలలో యిదోక ప్రధాన కీర్తిక. చిత్రగుప్తుని కలం వింతవింత కుచులతో ముద్దు ముచ్చటలుగా యీ పురాణం విసిపించి పాఠ కులను రంజింపజేసింది - దాదాపు పాతికేళ్ల పర్యంతం. చిత్రగుప్తుడు యీకేడు. ఆ కలం అంతకుముందే మరుగైంది. మిగిలివున్నది నల్లీ చిత్రగుప్తుడు, నల్లీ కలం.

తన ఈ కీర్తికలను యధాక్రమంగా కొన సాగించాలనేది స్వర్ణీయుని ఆదేశం. అందు వల్లనే తిరుగా ప్రారంభించక తప్పదంటేను. పాఠకాళి నా సాహసానికి క్షమించవలెను.

మా గోపాలకృష్ణయ్య పెండ్లి

రెండేళ్లకితం కళిత వియోగం కలిగి, ఒంటరి జీవితాన్నివధివస్తుండేన యొవకుడు, మా సహాయ సంపాదకుడు శ్రీ నలమూలు గోపాల కృష్ణయ్య 27 తేది ఒక యింటివాడయ్యాడు. వధువు విశేష గుణసంపన్న సౌ భా గ్యవతి సరోజిని, మరొకేడు కమల. వీరి పెండ్లిరైల్వే స్టేషనులోద్దాలో కన్యాదాత యింట నిరాదంబు రంగా, మిక్కిలి బంధుకోటితో గంభీరంగా జరి గింది. వధువు గోపాలకృష్ణయ్యకు సహధర్మి చారిణిగాదు - సహసంపాదనాపరురాలు గూడాగావడం అద్భుతం.

వెజవాడ కూకటి

వియ్యంకుల కుటుంబాలు వేరు; కాని యీ నూర్నె వధూవరులు మాత్రం ఒక కుటుం బంలో చేరినవారు.

కాంగ్రెస్ కుటుంబీకుడు, ఖద్దరు గోత్రీ యుడు, వివాదరహితరాజకీయవాది, సౌభాగ్య మూర్తి శ్రీ వెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడు విరంజీవి రామచంద్రారెడ్డికి; వ్యవస్థాపకా వెంకటరావుగారు చాల మంచివారని పేరు. “వెంకటరావుగారి వద్ద వున్నంత సేపు ప్రతిభకానికే చెందినాననే విషయాన్ని గూడా మరచిపోయాళ్ళం” అని ఒక ప్రతీతిక సభ్యుడయ్యాడు. అక్షరాలా అది యదార్థం. వారి మృదు సంతాపణ, చతు రోక్తులు, ఏ విషయంలోనైనా కులంకప మైన క్రబ్బ ఎదుటివారిని సమ్మోహితులను జేసేవి. ఇంత కర్మ రాజకీయవాదియైనా, వెం కటరావుగారు ఎప్పుడూ బయటపడేవారు గాదు; ముందు నిలిచేవారుకాదు. ఒకరిని తరువంగా మాట్లాడేవారు గాదు; మరొకరిగా వెంకటరావుగారిపై గర్భకర్మపుణ్యవైరిం యిప్పటికీ ఒక ఆరోపణ చేయలేదు. మచ్చ లేని మంత్రివాడు. అంత విశుద్ధవర్ణ వారిని. అంతటి క్రబ్బకాలి. అనుభవపరుడైన పాల కుడు ఆస్థానించడం ఆంధ్రదేశ మరద్యం. వెంకటరావుగారి ఆత్మీకు భగవంతుడు కాం తిని ప్రసాదించుగా. వారి కుటుంబానికి మా సానిధ్యాలి.

పాతకాస్త్ర మండితుడు, పెద్దరైతు శ్రీ మ-టి కోదండరామారెడ్డిగారి రెండవకుమార్తె సౌ భా గ్యవతి సౌభాగ్యము 27 తేది పెల్లూరు పురయం దిరంలో వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగింది.

పెల్లూరు కోమారు లాలాకాలు మూర్తిగా పురమందిరంలో చేసినది. హాలు క్రిక్కిరిసింది. ఆవరణం కాల్లతో మార్పెట్టింది. అటు దొడ్ల, యిటు వెజవాడ యీ కళ్యాణ మండ పంలో, యీ వివాహశివమీద కలిసినది. మహారాజులం ను ధ్యా న్నాం. 12-33 మొదలు 2-35 వరకువున్నా. గడియారంవేళ బట్టికొని, పెండ్లు రెక్కలెదుతూ, కర్పాటకలన్న పుష్కర ఫు డి యల లో పరిగా 12-49కి మంగళనూత్రధారణం చేయించడం- మహారాజులం మించిపోయిన త ర్వా త పెండ్లిపిటలమీద హార్వీని లగ్నంకయ్యం అక హస్యం పాలుజేయబడుతున్న తేటి నాగకొ దివార్యుల- విశేషమేగరా!

అమ్మాయి కళాకాల విద్యార్థిని; కుడితి పాలెలో తన మాతామహిసాధరి నిండవోలు క్రిడేవన్నవద్ద ఆభిమానంగా పెరుగుకున్నవ్య. ఆమ్మాయి చదువుచాలించి ఆ యింటికే ఆభి మాన పురుషుగా చేరియువకుడు. వీరియిద్దరిని దగ్గరకుచేర్చి క్రిడేవన్న కుటుంబం సవదంప తులుగా కలిపింది. అందువల్ల కట్నాలు, కానకల ప్రశ్నపుడయించకు.

మధ్యాహ్నం విందు, పాటుకాలం ‘టీ’, పిమ్మట నీనిమా నర్తకి రీటాబ్బందం వృత్తి భంగిమలు-ఆనాడంతా యీ వివాహకార్య క్రియం ఎడతెరిపిలేకుండా వుండేది. రీటా బ్బందం గుదిపట్టున్నా, పురమందిరం మాత్రం చిత్రివర్ణ కోర్కలతో, కరిమల్ గురాలింపు లతో పులకరింపు గా వుండేది.

బుచ్చిలో రాజకీయంగా దళాబ్బాలనుండి రెండు కాళ్ళకే కత్తికుటాలుగా తీరవున్న రెండు కుటుంబాలతో శివ మాటి కోదండ రామారెడ్డిగారు వియ్యంకుడడం గమనార్హ మైన విషయం.

విద్యార్థికుల వివాహం

పెల్లూరు న్యాయవాది, హిందూపుత్రి విశేషరి, అందరికీ మిత్రుడైన శ్రీ చుండి విశ్వ నాథంగారి తనయ సౌభాగ్యవతి గార్తెయి 27. యిస్. కి; భిలాయ్ ఉత్తరకర్నాటకము అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా వుంటున్న శ్రీ సి. వి. నుబ్బారావు 27. యిస్. కి. కె. (అవయ్య)కు 27 తేది వధువుయింట వి వా హు మ కాస్త్ర బద్ధంగా మూడు గంటలకు తక్కువ గా కుండా జయవహంగా జరిగింది. కళాకాల సంస్కృతిపండితుల శ్రీ హరిహరకాస్త్రీగారు సంస్కృత స్తోత్రాతులతో; నీ మల మజ్జి సోదరకపులు తెలుగుపద్యములతో నూర్నె వధూవరులను ఆకీర్షించారు. విశ్వనాథం గారి పెద్దకుమారుడు, మన ధర్మకర్తవీకలో ఇంజనీరు శివ ప్రసాద్ వంశకులు ఆతిథ్యలను చందన ఫలతాంబూలాలతో సత్కరించారు.

అభ్యుదయ కళ్యాణం

ఆ తా నవ్యత. వివాహోత్సవం రెల్లెడం త్రుల కేటతోగాదు-తాన భాగస్వామిగా వున్న ఒక చిత్రనిర్మాణసభ (స్టూడియోరాడ క్షన్స్) కేటతో; వివాహసభయంలో ఆతిథ్య మగృహణ, కార్యక్రమ నిర్వహణం-బంధ

ఉగాది సంచిక 10-4-59 తేది జమీనరైతు ఎక్కువ పేజీలతో వికారి ఉగాది ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుంది. -మేనేజరు జ. రై.

పులుగూడు, అంతా నేపీనీకులు; కేవలం- మార్కునీక నూటుగాదు. పరి కుద్ద మై న ఖద్దరు భో వ తి, లాల్స్, పరిగ కందువాతో జాతీయ దుస్తులు; వధూవరులు మూరిలిగించు కొని, తలవంచుకొనడంలేదు-. చిరునవ్వు లతో వచ్చినవారిని పలుకరించడం; యీ విధంగా అన్ని క్రొత్తపంధాల. నవ్యమా గ్గంలో, ఆధునికతలతో జరిగింది విరంజీవి కే. చంద్రశేఖరరెడ్డి వివాహం. ఆమ్మాయిని గంగపట్నమనకుంటాను. పెండ్లిమూర్తీకేను మలాచన. ఎత్తులో కలవకపోయినా చంద్ర శేఖరరెడ్డి నవ్యమాగ్గంలో మాత్రం ఆడుగు లలో ఆడుగు జేసేదిగానే తోపివజేసింది పెండ్లిమూర్తీ. వి వా హం సలక్షణంగా, విలక్షణంగా కళాకాల భ వ నం లో సాగి పోయింది.

ఎం ద లో రెవల్వోయ్యకుంటావచ్చిన ఆహూతులకు వరందాలోనే శ్రీమ. పూ.చెండు లిద్ది సేద దీర్చారు ఆతిథ్య మ ర్వా డ లు చూస్తుండిన ఆధునయ యువకులు.

వేదింటి పెండ్లి

‘సగరకోటి’ కళ్యాణ సంపాదకుడు, పకేవ వార్తా ప్రచారకుడు, పరక తాంబూల చర్యణయ్యకుడు, విరుచేడ కాంగ్రెస్ వాది శ్రీ ఇంద్రగంటి నుబ్రహ్మణ్యంగారు గల 20 తేది పట్టభద్రుడైన తన కుమారుడు విరంజీవి నుం దిరమూర్తి పెండ్లి శ్రీకావయంగా, విజయ వంశంగా జరిపాడు వధువు సౌ. హేనులకే.

దబ్బుకు కేడరకేమేగాని, మిత్రులకు ఆభి మానులకు, ఆశీర్వాదాలు పంపిన పెద్దలకు కేడరకం కడపించలేదు. శేం ద్ర మం శ్రీ దాక్షుడు వెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు మొదలు, కల్వేర్ శివినానచారి వరకు కుభాకీర్య దాలుపంపి, నుబ్రహ్మణ్యంగారిని సంతోష పరిచారు. దివంగతుడైన రివిన్యూమంత్రి శి వా వెంకటరావుగారుగూడా తాను రాజీనందుకు చింతిస్తూ సందేశంపంపారు. లోకసభసీనిరు అనంతకయనంజయ్యంగార్, శ్రీ అన్నారావు గారలు వెంకటేశ్వరుని కే వ న లు పంపితే, వి. యస్. రెడ్డి, నాగిరెడ్డిగారలు కళాదీపక కుమారంజలలు విసరారు.

డాక్టర్ వివాహం

పెల్లూరు పెద్దానుకత్తిలో వుండి, యిటీ వలే పాదలకుయకు బడల్లియ్యే డాక్టరు కంది కట్టు నుబ్బయ్యగారి వివాహం 26 తేది బి.వ హాల్లోజరిగింది. వధువు గంటూరు ఇ. యస్. వి. డి.స్సెన్సరలో నీవిక అసిస్టెంటు సర్జనుగా వున్న డాక్టర్ వినులమ్మ. బంధువర్గంకంటే, మిక్కిలి బృందమే ఎక్కువగా క ను వీం చిం ది యీ డాక్టర్ వివాహంలో.

కాకినాడ పెండ్లి

“సేను కాలేజివది కేలోకల్లా” వుండేన క్షూరీకేటర్ తల్లికి సంపాదకుడు, శ్రీలోః సంచారి, పంపుసేవా సంస్థల సంచారి సేవకుడు శివ సి. యస్. ఆర్. అంజనేయులుగారి పుత్రుడు విరంజీవి పాండురంగవికల్ రావుకు, కాకినాడ శ్రీ యస్. శేషగిరిరావుగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి రామమణికి నిన్న కాకినాడలో వివాహం చేర్చిగా జరిగింది. పెల్లూరు వారికి శ్రీకే ఒక కేటుగోపాలస్వామి వారివారు!

విమర్శకుడు

— ౩, రామయ్య పుట్టి - పదమూడు వయస్సు

కనుపరిపాడు పంచాయతీ
తొందర నోటిసు

శెల్లూరు తాలూకా కనుపరిపాడు
పంచాయతీలో కేడీ యో [10] కిమిగు
రూము కట్టుటకు 10-4-59 తేది మధ్య
వ్యాము 2 గంటల లోపల నోటిసు తెండర్లు
కోరబడినవి.

ఎస్టి మేటు మొత్తం ఘనము రూ. 2300/- లు
తెండరు డిపాజిట్లు రూ. 120/- లు

మిగిలి వివరములు ఆఫీసులో తెలుసు
కోవచ్చును.

—వి. హరిప్రసాద్ రెడ్డి - అధ్యక్షులు.

ప్రకటన

గూడూరు పురపాలక సంఘ మధ్యమిక
పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయ స్థానమునకు
ఆప్తతలు, పయస్సు మరియు అనుభవమును
తెలుపుచూ దరఖాస్తులు 10-4-1959 తేది
లోగా కోరబడుచున్నవి. విద్యార్హతలు గల
వారే దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును. తీర
బరత్యములు స్థావికపంపుల పరిమితి ననుసరించి
యివ్వబడును.

—కమిషనరు.

మనిసికల్ ఆఫీసు, గూడూరు - శెల్లూరుజిల్లా.

దోసు డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 41 of 58. E. P. 154 of 58.
పాటిం బరి రెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
ముల్లా మాలాసాయి వైరాలు

—జడ్జి మేంటు డెటరు.

పై నెంబరు దావాలోని డిక్రీ మొత్తమును
రాబట్టుటకై శ్రమిపాడుల తా|| పత్రికొంద
తాలూకా జిల్లాగ్రామం పాలంలోని సర్వే
నె 600 కు, య 3-38 బ్లూ, సర్వే నె 598/2 కు
పై 18-75 పడమటి దిశగల భూములను
పై కోర్టువారు 4-6-59 తేది పై కోర్టుపద్ద
యాలము చేయడము. మామూలు మరతులకు
లోబడి ఆందరు సవాలు చేయవచ్చును.

—టి. కృష్ణమూర్తిరావు-వాదిఅద్వ్యకేటు.

గూడూరు డి|| ము|| కోర్టులో

O. P. No. 5 of 1959.

(1) అల్లూరు బుజ్జమ్మ (2) అల్లూరు యిందిర
(3) అల్లూరు రవిందర్. (2, 3 వారు మైసర్లు
అయినందున గార్డయిం తల్లి 1.వ పిటివనరు
అల్లూరు బుజ్జమ్మ) —పిటివనరు.

1.వ పిటివనరు భర్తయు, 2, 3 పిటివనర్లు
తండ్రియు అయిన అసమేదుగ్రామం అల్లూరు
మునుస్వామి రెడ్డి చనిపోయినందున - అతనికి
రావలిన భాగీలను వసూలుచేసుకొనుటకై
పిటివనర్లు పరస్పరము పట్టికేటు ఇప్పించుచు
కోరి పిటివం దాఖలు చేసుకున్నందున ఆయే
పరిణామము 23-4-59 తేది తగలు 10 గంట
వాయిదా ఆయివున్నది. గనుక ఆకోర్కా పై
కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—వై. రామరావు - పిటివనర్ల అద్వ్యకేటు.

కనిగిరి డి|| ము|| కోర్టులో

O. P. No. 2 of 1959.

పురుముల సర్వమ్మ —పిటివనరు.

పిటివనరు భర్త కోటయ్యకు గవర్న మేంటు
వారసుండి రావలిన రూ. 1000/- లు పిటి
వనరు రాబట్టుకొనుటకాదు దాఖలు చేసిన
పరస్పర పట్టికేటు విషయంలో ఇందువల్ల
యాదవ్వుండి తెలియజేయునది ఏమనగా:-

పిటివనరుకు పై విషయమునకు పరస్పర
పట్టికేటు యిచ్చుచిమయములో ఆయేపరిణా
మము 23-4-59 తేది తగలు 11 గంటకు
పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలసివది.

—డి. లక్ష్మీ రెడ్డి - పిటివనరుఅద్వ్యకేటు.

గూడూరు వార్తలు

*** మా విలేకరి ***

మరణించిన మైకాకూలీకి
నష్టపరిహారం

నకిరేయి యజమాని పొదాగర్ మహా
బాబ్ ఖాన్ సాహెబ్ గారి నిర్దేశాలను
పాటించి మైకాకూలీవద్ద సింగారం నుండరం
ఇంజన్ పిట్టలు గా పనిచేస్తూ 31-6-57
తేదిన ఇంజన్ తెచ్చి తొలగించుటగా ప్రమాద
మేర్పడి మరణించడం జరిగింది. నుండరం తల్లి
కుమారుడు చనిపోయినందుకు నష్టపరిహార
మిప్పించుచు శ్రీమంతులవారికి దరఖాస్తు
పెట్టుకొని యుండగా, గత ఏడాది నవంబరులో
కమిషనర్ విచారణజరిపి, నుండరం తల్లి
తాయారమ్మకు రూ. 2112/- లు నష్టపరిహారం
యివ్వవలసిందిగాను, ఆ మొత్తమును మార్చి
30 తేదిలోగా చెల్లించవలసివల్లు గని యజ
మానికి ఉత్తర్వులందజేశారని తెలుస్తున్నది.

సంస్కృతీ సమైక్యత

మార్చి 24 తేది ఉదయం డాక్టర్ వెజవాడ
గోపాలరెడ్డిగారు స్థానిక రహదారి బంక
కాలో మకాంతేసిన సందర్భంలో, గూడూరు
సంస్కృతీ సమైక్యత అధ్యక్షులు శ్రీ, శమశు
తేటి సిద్ధయ్యగారుకు మంత్రి గారికి ఒక
విజ్ఞాపన పత్రమును సమర్పించారు. విజ్ఞానాభి
వృద్ధికై సమైక్యత తేస్తున్నప్పటిని వివిధముగా,
అంధ్రప్రదేశ్ నాటక కళా ఎకాడమీ నుండి
5 వేల రూపాయలను సహాయంగా యిప్పించ
వలసివదిగా కోరారు.

ప్రముఖ న్యాయవాది
అస్తమయం

గూడూరులో ప్రముఖ న్యాయవాది
శ్రీ యరగుడిపాటి హనుమంతరావుగారు తన
60 వ ఏట, గత నెల 20 తేది రాత్రి మృత్యు
గంతో మరణించారు. తెలియజేయుటకు
విచారిస్తున్నాము. వీరి ఆస్థనయంతో,
కోకోలో మనిగివున్న భార్య, నల్లకు నుమా
రులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు, మనమలు, మనమ
రాండ్రు, తమ్ముడు శ్రీ వై. వి. రావు
(శ్రీమంతుల నీమూ దర్శకులు) గార్లకు మా
సంతాపం తెలియజేస్తున్నాము. శెల్లూరు
రంగనాథస్వామి దేవాలయ గాలిగోపురం,
ప్రాకారాలు, చిత్రకూటము, సత్రముల నిర్మా
ణంలో వదాన్యతపాండిన యరగుడిపాటివారి
సంకలాతే శ్రీ హనుమంతరావుగారు. వీరు
ఏదేండ్లకోసమే న్యాయవాదవృత్తిని వదిలి,
భారత కెల్మెట్ ప్యూరిటీ వ్యాఖ్యాన రూపంగా
7 రచనలు పొగించారు. శ్రీ హనుమంతరావు
గారు ప్రఖ్యాత నటుడుగాకూడా రాణిం
చారు. పేర్నియర్ నాటకాలలో 'ఒక్కెల్లా',
'మా క్వెర్', 'అయోదియా' పాత్రలను,
తెలుగునాటాలు మిరాబాయలో కంభ
రాణా, ప్రతాపరుద్రయ్యలో యుగంధరుడు,
విజయనగర కథనంలో పతాకపాత్రలను అతి
సమర్థతతో నిర్వహించిన నటుడుగా పేరె
న్నిగగన్నారు. జ్యోతిషము, ఖగోళశాస్త్ర
ములలో 40 ఏండ్లు పరిశోధనలు జరిపి, శ్రీ
హనుమంతరావుగారు ఒక జ్యోతిషవైద్యుడ
మునుకూడా వ్రాసియున్నారని, త్వరలో
అది ప్రచురింపబడ గలదని తెలుస్తున్నది.

నిరామిక్ విద్యార్థుల సంఘం

శ్రీభక్త్య నిరామిక్ ఇకాన్వీట్యూట్కు
సంబంధించి విద్యార్థిసంఘం త్వరితము వార్త

కోర్కెసం, గత 18 తేది పాయంత్రం జరిగింది.
నాటిపర్వత మైనింగ్ ఇకాన్వీట్యూట్కు మైదల్
ఆఫీసుకు శ్రీ యస్. యా. రామనాథక
గారు అధ్యక్షత వహించారు. సభాధ్యక్షుడు
శ్రీ డి. వెంకటరామరాజు సదస్యులకు స్వాగ
తం తెచ్చారు. కార్యదర్శి శ్రీ వి. విలియం
తేస్తు నిరీక్షణ చేసారు. విజ్ఞానాభివృద్ధి,
సాంకేతిక విద్య, శ్రీమంతులలను గురించి
అధ్యక్షులు శ్రీ రామనాథకగారు ఉపన్య
సించారు. చిత్రితము, విశాఖాభివృద్ధి,
వైరూ విశేషప్రదర్శనాలు జరిగినతర్వాత,
శ్రీమతి వి. సూర్య. వి. కె. రాజగారు బహు
మతులను వంచారు.

కొత్తపాళెం పాఠశాల

(5వ పేజీ కొరం)

డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారికి సంస్కృతి
పాఠశాల ఉపాధ్యాయ సంఘం స్వాగత
పద్యోపహారాన్ని సమర్పించింది. పాఠశాల
స్థాపనకు శ్రీ వెనుబోలు రామశేషరెడ్డిగారు
శెల్లూరుపల్లెకొల్లెపాలెం శుభాకాంక్షలు విని
ప్రతాపం ఆందజేశారు. పుస్తకభాండా
గారము, శాస్త్రపరిశోధనాలలో మాధ్య
మిక పాఠశాలను యీ సంవత్సరం వున్న
పాఠశాల గావించవలసిందిగా శ్రీ రామశేష
రెడ్డిగారు కోరారు. మాధ్యమిక పాఠశాలలో
6.వ తరగతియందు విద్యార్థులు సంస్కృత
అక్షరముల పఠ్యనించి, ఆ తరగతియందే
కాలిదాసు గ్రంథసంకలనము పఠింపవలసియున్న
దని, యిది కష్టపాత్రమైన విషయమని,
కావున యీ రెండు గ్రంథాలలోని ప్రాధ
మిక పాఠశాలను సంస్కృత పాఠశాలగా
మార్పించవలసిందిగా కోరారు. మరజన -
వెనుకబడిన బాలులకుపరిచే, దీదవిద్యార్థులంద
రికీ ఉచిత భోజనాది సౌకర్యములు కల్పించ
వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

శ్రీ వెనుబోలు శేటుగోపాలరెడ్డిగారు
యిచ్చిన పంచాయితీ విసతిపత్రంలో మాధ్య
మిక పాఠశాలను ప్రామాణ్యంగామార్చుచునే
కోరితోపాటు; శోభుడున్నతీ, రెండవ బమ్మ
ఆవసరం, విశ్వనాథపుర ఆగ్రహారం విద్య
స్పర్తి, గూడలిపద్ద రెగ్యులేటరు, పెన్నెక్వి
చెలుపు అభివృద్ధి మున్నగు అనేక కోర్కె
లున్నవి.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు పునస్సమీక్షా సం
స్కృత భాషావ్యాప్తికి జరుగుతున్న కృషిని
వివరించారు. ఆంధ్రులకంటే శ్రేందరివిద్యా
ఇకాన్వీట్యూట్కు పనిచేసే పుర్యోగులు
సంస్కృతిలో పాండిత్యాన్ని సంపాదించా
రన్నారు. 1958 నుండి ఒరియంటల్ నూల్స్లో
పుత్తన్నతన విద్యార్థులకు, యూనివర్సిటీ
కోర్సులతోపాటు, సాంకేతిక కళాశాలలో
గూడా ప్రత్యేకార్థ పుంతున్నవన్నారు.
ఈ ప్రాచ్య విద్యాసంస్థలు ఆంధ్రులకొరకు
32 వున్నవని, శెల్లూరుజిల్లాలో రెండు వున్న
వని (ఒకటి నాల్గు రాజా పాలెం, ఒకటి
గూడూరు తాలూకా కొల్లెపాలెం) చెల్ల
దించారు.

“సంస్కృతి పండితులు సప్తశతం చదువ
గానే 17వ శతాబ్దంలో వున్నామని భావించి,
అధునిక విజ్ఞానశాస్త్రమునుడ బుగ్గవలె”

పున్నవని సంస్కృతిపండితనకకు పోక, అందరి
తోపాటు అధునికముగా పుండమని కోరారు
డాక్టరు అన్నాకు డాక్టరు గోపాలరెడ్డి.
తర్వాత ఈ పాఠశాలకు అలంకరించుటకు
చువాచి కాలిదాసు చిత్రాన్ని చక్కగా
వ్రాసియిచ్చిన శెల్లూరు మునిసిపల్ మిడిల్
స్కూలు డ్రాయింగులేచరు శ్రీ ములకల
సుబ్బరాయ్ గారికి గోపాలరెడ్డిగారు పెండి
కపును బహూకరించారు.

శ్రీయ్యకులు పెన్డేటి వెంకటకృష్ణరెడ్డి,
పాద్యార్థుడు యల్. వి. సరిపయ్య, ఇకాన్వీ
ట్టుకు మార్కుండేయశాస్త్రి, వెనుబోలు వెంక
ట్రామరెడ్డిగారు పునస్సమీచారు. శ్రీ
చిట్టాడి వెంకట్రామరెడ్డిగారు పోమరెం
ప్రాజెక్టు అవసరాన్నిగూర్చి మెట్టతాలూకా
ప్రజల విజ్ఞాపనను పర్యావరణ శాంతిశారు.

విద్యార్థులు సంస్కృతిలో “కాలిదాసు
విజయం”, తెలుగులో “కరుణామయి”,
“కుసూసు” నాటికలను రిపర్జాయి మెచ్చే
టట్లుగా ప్రదర్శించారు.

శ్రీ రామశేషరెడ్డిగారు నాయకుల గౌర
వాన్ని విందుచేశారు. —మా. గూ. వి.

కవిత్రయ జయంతలు

(5 వ పేజీ కొరం)

ఆ కృషికి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారి
వారు పూనుకోవాలని పలకాయచ్చారు.
తీర్చిన రచన ఎల్లా నాటకఫస్టిల్లోవుండేది
ఒకపద్యాన్ని తీసుకొని శ్రీ రామకృష్ణ
అభినయ పూర్వకంగా వివరించారు.

“మందాని” సంపాదకులు శ్రీ మరుత్తూరు
కోదండరామరెడ్డిగారు తీర్చిన రచన విశి
ష్టతనుగూర్చి, తాను పరిశ్రమించి కవిభోధిం
చిన విషయాలను ఒక్కొక్కటి చెప్పారు.
వీరి పుష్ప న్యాయం పుష్పనాథభోధిలో
గాకుండా, విషయప్రార్థనగా జరిగింది.
సహజ చమత్కార భాషణలతో సభను
రంజింపజేశారు. విరాటపర్యాన్ని నాటకంగా
వ్రాసేటటులు, దానిని యితర భాషలలోకి
అనువదించజేయడం అవసరమని మూదించారు.
ప్రత్యుత్పత్తి నాథించని శ్రీ తీర్థవరపు
రామరెడ్డిగారి వదాన్యత నుగిసించారు.

శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు భారత
పద్యభిరవాన్ని కష్టపేయంగా జరిపారు.

నన్నయ

30 తేది పాయంత్రం వాగావకాపక
నన్నయజయంతి జరిగింది. సరసవి, సాహిత్య
రత్న శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారుఅధ్యక్షత
వహించారు. నన్నయ భారత రచనా ప్రారం
భంలో, ప్రార్థనపద్యంలో, యారచన తానో
కొండెవల్ల అయ్యెకనిగాదని, మరెవరు కావరి
నని నన్నయ గ్రహింపజేశాడేమో నన్నాడు.
వారి రచనను గూర్చిగాని, వారినిగూర్చిగాని
ఎందువల్లనో మోచర్లవారు రించి మాట్లాడ
లేదు.

పల్నాటిసీమకు చెందిన శ్రీ కన్నెకంటి
వీరభద్రాచారిగారు సహజతైలిలో దొర్లిన
తన పద్యరచనలను వివరించారు. “ఆకా
రంలో-ఆచారంలోవున్న మొరటుకెం” వి
త్వంలో నమించలేదు.

శ్రీ దీపాల వీరయ్యశాస్త్రిగారు భార
తంలోని కొన్ని పద్యాలను ప్రాశస్త్యంగా
సవ్యాఖ్యానంగా చదివారు.

పద్యాభిరుచులు, సాహిత్య పోషకులు శ్రీ
తీర్థవరపు రామరెడ్డిగారు, శ్రీయ్యకులు
ఉండేల మాలికోండారెడ్డి, మరుత్తూరు
కోదండరామరెడ్డి, కన్నెకంటి వీరభద్రాచా
ర్యులు గార్లను పత్రికరించారు.

వర్ణనాసమాజం కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి.
రమణారెడ్డిగారు జయంతిలలో పుష్కరిం
చిన కవులు, పండితులు, చాత శ్రీ రామరెడ్డి
గారిలకు పంపిన విమర్శనకేశారు.

—మా. గూ. వి.

శివారెడ్డి పద్యాలు

అందరి చాణక్యుని అస్తమయము

అతి విషాదవార్త; ఆచార్యులుగారు, ఆత్మశత్రు వలన కాత్మశత్రు, ఆపరస్వపాది, అందరి చాణక్యులకు వదలెడిది మంత్రం వెంటకావు.

అధునిక శివారెడ్డి, పూర్వం చెడినది కలకాసు, నందే తెలిసినదయ్యె చిడిచిములు మనయాంధ్రుల కదగిండ్లొచ్చింది తీసికట్టుకొనక.

నీలమయ్యకుండ్రి నివేదనయ్యారు, కనులనీరు గార్చి తెనుగుజాతి, హైకేసుడుగూడ ఆరాలపడపాగె మంత్రం వెంటకావు మరుగుకడిన.

వామ శత్రువులకు వారేసె దెవడిక? యెత్తుకెత్తువేసి యెదుటివారి బాణముబాణుపట్టి దురిపించె దెవడిక! అందరిజాతి కోర్కె ఆరిపోయె.

ఒకడు చీలిపోయె, వాడేము పడిపోయె, కొడుకు మూడుమూల వొక్కొకరు తెలుగు మంత్రులెట్లె దిగజారిపోయ్యారు చెడ్డో మంచో మనము తెప్పలేము.

పచ్చుబొగ్గువుండి సాధించేదేముంది? బల్లెబొగ్గు వైసె బరువుచేటు, తెలివితేటలున్న కలకాసు బడిపోతె ముక్కు దేశమునకు గొప్పలాటు.

పెళ్ళిళ్ళ ముచ్చట్లు

కులకాశిపెళ్ళి కొనరాక శేషుళ్ళ పెద్ద పెద్దరెడ్డు పేర్లుబళ్ళ, పుట్టు క్రొత్తకాడ్లు పురమందిరముబట్ట చూచిపడలిపోతి చోద్యపడితి.

అందమైనసేను ఆయ్యాయి పరవాల, ఇద్దరూకలె బెడ్డెడించుమించు క్రొత్తపూర్వమేము గొంగిలమీసాణు! పెళ్ళికొడుకుమేర పెంచునెర.

ఒక్కోజాముందు వచ్చింది శుభలేఖ దాసుహల్లాపెళ్ళి, బూర్లిలెటు కన్య, ఎట్టకోలు కల్యాణపుట్టమ్మ కల్లకాడ్లి, చెట్టు పెళ్ళికొడుకు

ఆ గజకవారి అమ్మాయిపట్టాను కాన్యామేనకుడు నచ్చెమాకు చూచినస్త్రీచాయ్యుచుక్కల్లాచంద్రుడు పరుడు మేనమామ నన్నెలిగ్గు.

నలుపు ఎరుపుకలె నలమొంగిపోలు కందపుష్టిచాస్త్రీ కన్యలపు విడికి నాకుగూడ క్రొత్తచ్చిపంపారు చదువుకున్నవార్ల సంగతింతె.

పార్టీనిధి

కంకిడవలార్యు కల్పూరిగొచ్చారు, మూడుపార్శ్వ శుద్ధ మోసగార్చు వెయ్యికారకండి చిందబ్బుయ్యాకండి తెలుసుకోండి తెలివి దెచ్చుకోండి.

దేవిరెడ్డి

ముందుకొచ్చి నీవు ముదివత్తెగ్రామంలో అనుభవితెట్టి ఆడుకొని, శివసాదలకుడు పెట్టావుదేవమ్మ దేవిరెడ్డి; నీకు చీటుయెవరు?

పల్లెలు

(4వ పేజీ కొరవ)

యలరావువాయుడుగారు బహుమతులు శంకారు. పంపాయికొరవన క్రి పం.భక్తవర్మల వాయుడు, బల్లె బల్లిసిటి అసిస్టెంట్లు క్రి ఎస్. గొప్పయ్యరెడ్డి, తాలూకా కన్య వ పా య కల్పాధికారి క్రి భావనారాయణ, హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు క్రి క్రివిక్రమరావు, పి. రామచంద్రారెడ్డి, క. శేషయ్య ప్రభృతు లుకన్యసించారు.

వి.డి.ఓ. క్రి మస్తాఫా, ఎస్.ఇ.ఓ. గుండాల రామకృష్ణయ్య కిది కిది బ్లాకు నిబ్బంది, స్థానిక పృథులుల సహకారంతో మేలూను చక్కగా నిర్వహించారు.

చివ్వాడ:- గత 15 తేది బహిరంగపథ జరిగింది. భాషాభూమల యిదూరు రామాను బాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. వల్లి పట్టు యస్. ఇ.ఓ. ప్రధానిక, ప్రజాసహ కారం మున్నగు విషయాలు ముచ్చటించారు. అధ్యక్షులు పార్టీవైషమ్యాలుమాని, ప్రధానికా విజయానికి తోడ్పడవలసిందిగా క్రమో ధించారు. క్రి ఎస్. రామరెడ్డిగారి మంగళా చరణంతో సభ ముగిసింది. —ఓ.వి.

శింగరాయకొండ జయంతి

శుభ్రవర్ష ఆయుర్దేవ పండితులు క్రి ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి 80 జన్మ దినోత్సవం గత 15 తేది జరిగింది. క్రి పంగం బాలుగారు అధ్యక్షత వహించారు. పెక్కుమంది ఆయు ర్దేవవైద్యులు లక్ష్మీపతిగారికి దీర్ఘాయురా శోగ్యములు కోరుతూ పుష్పవసించారు. ఈ సందర్భంలో క్రియుతులు పంగం బాలు, డాక్టరు ఆర్. డి. కత్తు, క. రామాచా ర్యులు, వి. హెచ్. క్రి హరిరావు, డి. బాలయ్యగార్లతో ఆశోగ్య ప్రచార సంఘం నియమించబడింది. తేనీటిమంచు జరిగింది. —కె. రామాచార్యులు.

ఆత్మకూరు గ్రామాధికారులు

తాలూకా మహాసభ 5-4-59 తేది ఆత్మ కూరులో క్రి పల్లూరు దశరథరామయ్యగారి ఆధ్యక్షతన జరుపవలసినట్లు, గత 21 తేది కార్యవర్గ సమావేశం నిర్వహించింది. సర్పాన్తి లెక్కలు, తాలూకాసంఘ భవనము మున్నగు నవి చర్చనీయాంశములు. సభ్యులెల్లరు మహా సభలో పాల్గొని ప్రార్థన.

—నల్లవరపు శుబ్బారావు, కార్యదర్శి

ఆత్మకూరు క్లబ్బు

నేతాజీ క్లబ్బు వార్షికోత్సవం, నెల్లూరు త్రియానుపక్రి డాక్టరు క్రి రాజగోపాలక గారి అధ్యక్షతన జరిగింది. కోట హెడ్డాప్టరు క్రి టి. మందరేశ్వరగారు క్లబ్బుల అవస రాన్నిగూర్చి చెప్పగా, కోట డాక్టరు క్రి సి. ఆర్. రెడ్డిగారు బహుమతులు పంచారు. క్లబ్బు కార్యదర్శి డాక్టరు సి. యర్. యా. రెడ్డిగారు నితర విషయాలను, వందన సమర్పణం చేశారు. భయోదర్ గారి కేసుశాసనం, రాజ గారి కథాకాలక్షేపంతో కార్యక్రమం ముగిసింది. —ఓ.వి.

సూళ్లూరుపేట లైబ్రరీ

లైబ్రరీ ఆధారితవారి గ్రంథాలయాన్ని గూర్చి పంకజం లెకుండ ఒక పీఠ్యాను వర్ణి పది. “నీటికి ప్రాణం లు వ్రాణం”. ఈ ప్రాణంలేని నీటివార్తను ఎల్లా ప్రకటించమం టూర?

వేనాడు వార్షికోత్సవం

మూతా కుమ సంమేల కేంద్ర వార్షికోత్స వం గత 18 తేది జరిగింది. క్రిమతి అల్లాడి

అన్నపూర్ణమ్మ, కళ్యాణరాజ్ కేసుగోపాల రెడ్డి గారలు పాల్గొన్నారు. పిల్లల వ్యక్తి యాలక కార్యక్రమావంతరం క్రి కేసుగో పాలరెడ్డిగారు కేంద్ర ఆధిపత్య అధ్యక్షుల వర్గం, ప్రజల బాధ్యతలగూర్చి పుష్పవసించిరి. డాక్టరు డి. గోపాలాచార్యులుగారు పిల్లల ఆశోగ్యన్నిగూర్చి పరిచారిచ్చిరి. అన్న పూర్ణమ్మగారు బహుమతి క్రిదానం గావించారు. —ఓ.వి.

కలికివాయి చిట్టగుంట రైల్వేస్టేషన్ విచారణ

క్రియాశీలక సంఘ అంతోగవ శరణవ పాసంగా, ఫీల్డ్ కమిషనరీ ఇన్ స్పెక్టరు గత 18 తేది యెచ్చలకువచ్చి విచారణ చేశారు. ఇచ్చట రైల్వేస్టేషన్ వుండవలసిన అవసరాన్నిగూర్చి ప్రయోజనీకల సంఘం చక్కని కారణాలతో కావలసినంత సమా చారం యిచ్చింది. ఇన్ స్పెక్టరుగారు కందు కూతురు నూదాపోయి అచ్చటగూడా వివ రములు సేకరించిరి. ఈ విచారణలో రైల్వే క్రియాశీలక సంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వారితోగూడా వుండిరి. —ఓ.వి.

మిట్టపాలెం పాఠశాల

ఉదయగిరి తాలూకా మిట్టపాలెం (రాల) పాఠశాల వార్షికోత్సవం క్రి కె. గోవింద రావు అధ్యక్షతన జరిగింది. హెడ్డాప్టరు క్రి యం. వెంకటేశ్వర్లుగారు పాఠశాల కార్యకలాపాలను వివరించారు. పంచాయితీ అధ్యక్షుడు క్రి వి. వెంకటరెడ్డి, శేమన ఓబయ్య ప్రభృతు లుకన్యసించిరి. వి. వెంకట శుబ్బయ్యగారు జండా ఎగుర చేశారు. గోవిందరావుగారు బహుమతులు శంకారు. —ఓ.వి.

నాజీవిత విశేషాలు

(4వ పేజీ కొరవ)

కుశేవాణ్ణి. చాచిట్లో కడుకోవడం అనోవిధ మైన పోకర్కంగానే వుండింది. పూర్ణోవాళ్లకు గాని, మాలవాడ వారికుగాని అది అందు బాటు. ఏవేళువచ్చునైనా శివపోయి మందు లిచ్చేవాణ్ణి. కలరా భయంగాని, భూరిత్రేత సికాచాల భయంగాని లేదు. ఒకవారటిరాత్రి నాకుగూడా కలరా కిగిలింది. వెంటవెంటనే నావద్దవున్న మందులు లాగావాడాను. భగ వదనుగ్రహంవల్ల తొందర చేయకుండా సరుకు కొన్నది. కొమటింటివద్ద పూటకూలి ఫోజనం. మనమనుకున్నట్లు కు ధిరి ఎట్టావస్తుంది? నాకు కలరా కిగిలిచివయం యెచ్చరికి తెలి యదు. ఆనాటికి ఆ గ్రామ నాయకుడు గావున్న గురిజాల ముద్రమ్మయ్యగారు మానేసను, మా క్విసిని బాగా ఆధిపండించేవాడు, అధిమాసం చూపేవాడు. సహాయమాగ్గిం కూ న్నం. ఆయితే శేమగూడా ఎప్పుడూ, ఏ సహాయం అడగలేదులేండి. ఈ కలరా మందులకు గూడా ఆయాపూర్ణలో అంతగా దండింది గూడా లేదు. అన్నిటికీ పొణకా కనకమ్మ గారి కటుంబం వున్నదిగా. ఈ అన్నిపుణ్య మాలకు ఆదీపట్టుకొమ్మ. ఎందరు ఆతిథులు వచ్చినా, ఎన్ని మహాసభలు జరిగినా, అ కటుంబమే అదకోవేది. ఆ కటుంబములోని యేప్రాదేశగూడా ఇకేమిటని ఆత్మసించేవారు కావసావడమేగా! యెవరవరింటి వారు ముందుకొచ్చి వసలేనేనాను. (సశేషం)

పిఠాపురిం శంకరాం తేలుమందు (రికెప్టర్) 15 నిమిషములలో గుణము - 24 నిగ్గల సేనా నూ. 1-50. భక్తులుశేవ. తేలుమందు దిపో - తిణుకు 6 క్విచ గో రా వరికల్లా

జమీకరైతు చందా
1 సంవత్సరమునకు రూ. 10-0-0
6 నెలలకు 5-0-0
ఒకటి క్విచ 0-3-0

హాలహరిణి
పరిశ్రామకూలంకు
లేకకడుపునొప్పకు
దివ్యోషధము
అనుభవ వైద్యశాల

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్ని
రెంటిని ఇవ్వగలరు
గుండాల
వెంకట శుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వత్తులు
చిన్నబజారు - నెల్లూరు

సునంద స్పెషల్
అంబరు వత్తులను
ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి
నిజమైన ఆనందమును పొంది
మమ్ము ఆధిపండించండి
అన్నిచోట్ల దొంగుకు.
సునంద అగర్బత్తి ప్యాక్టరీ
1820, అక్బర్ రోడ్డు - మైసూరు

కుప్ప - బొల్లి
సర్వ మేహ పాడలకు
గ్యారంటీ చికిత్స
రెడ్డికొ
(శి కృష్ణాశ్రమం - (స్థాపితం 1920)
చాడీ ఆఫీసు: గ్రాంధి:
గోపాలపురం కాపురీ థి.
తూర్పుగోదావరిజిల్లా, నెల్లూరు

వీధి దీపము

నీకున చెప్పాడంటే!
ఓ వీధి దీపమా!
మావారి తోడవు
మా విన్నపాలను ని||

ఓటుకొచ్చినవారు
కోటిమంటలుచెప్పి
ఓటైతిరేమీ మా
మాటయే మరిచారు ని||

మాకు వారివిషయ
మధురసంభాషణలు
ఓటుపడలేదని
నాటితోనే సగా? ని||

అధికారి తలరాస
అలాచవాళి
అర్హులైనవారూ
స్వర్ణమైపోయిన ని||

రమ్యవేషానికి
నైలుకట్టను చాటి
క్రిందవాగ్రహం
రమ్య చూతురుగాని ని||

గోడమీదనురాసి
గోరెత్త విధిలేక
నిన్ను నేడ కదలి
నినుతీసుకొచ్చారు ని||

ఇంతలా ఏమైందో
కొంతమందిమచ్చి
తలతిక్కి పనిచేసి
తరిలిపోయే రుట ని||

కొనవెత్రి ఎత్తిందో
కపటగరచెనో బుద్ధి
కొనరాక మాదాక
నినుతాక జంకారు ని||

కాట్టపప్పు మాకు
కాకులేమి లేక
కంటిముందు చారి
కనబడితే చాలునే ని||

కట్టకడ యిందలా
కాపురంబున్నామె
కాస్తానాస్తా "జేబ్స్"
కట్టుచునే యున్నామె ని||

గాధాంధకారమున
కాట్ట తోడ్కునవడ
కాటికిందేరైన
కాటులేవినదంటే
ఎవరికివానికి
విద్యవలెనేమీ ని||

— సోమారెడ్డి మందరరామరెడ్డి.

ఆంధ్ర శాసనసభ

(3వ సేకరింప)

ఇచ్చాలని కమ్యూనిస్టు పక్షము వాదించగా ఆ మాత్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆర్థికమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆహ్వానం. రమ్యలో సమైక్యత అవకాశం లేకపోగా ఇక్కడ సమైక్యత కావాలనే కమ్యూనిస్టుల వాదం వికేంద్రంగా ఉన్నదని ఆర్థికమంత్రి అన్న వ్యధం, ఏదైనా రాయబారంలో రిమ్యూట్ వెల్లి పరిస్థితులను స్వయంగా చూచిరమ్మని ఆర్థిక మంత్రిని ప్రతిపక్ష నాయకుడుగోరారు, రాయ బారాలలో కలిసి వెళ్లవలసినదని, తన స్వంత కన్యమీదనే కల్పింపగలనని ఆర్థిక మంత్రి సమాధాన మిచ్చారు. కాని ఈ వాగ్వాదం నుభాంకంగానే ముగిసిందే.

రత్నానభావతిపై చర్య!

కడపజిల్లా కలెక్టరు, వారి తాతేదారులు కోపిడి దొంగలకు సహాయపడుతున్నారని, బడ్జెట్ పై జనరల్ చర్యల సందర్భంగా, పోష లిస్టు పక్షము శ్రీ వి. రత్నానభావతి తీవ్ర మైన ఆరోపణలు చేశారు. వారిపై చర్య తీసుకోవాలన్నట్లు ముఖ్యమంత్రి వెల్లిడిచేసి నారు. ముఖ్యమంత్రి ఆభిప్రాయాలతో ప్రతి పక్ష నాయకులూడ ఏకీభవించడం గమనించ దగిన విషయం. కడపజిల్లా కలెక్టర్ ఎవరో కాదు, నెల్లూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ అన్నదే వుల రామచంద్రారెడ్డిగారే. ఒక గ్రామాధి కారిని సబ్ కలెక్టరు పంపించు తేయగా, అప్ప ణలో కలెక్టర్ సమన్వయ ఆచరణం లేద న్నాడటం. అంతమాత్రానకే యంతటి తీవ్ర మైన ఆరోపణ చేయబడింది.

మంత్రివర్గకాఖల పునర్విభజన

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గంనుండి శ్రీ వి. రి. రాజా నిష్క్రమణతో, శ్రీ కె.ఎ. వెంకట రావుగారి ఆకాలవరణంవల్ల, వెంటనే మంత్రి వర్గంలో మార్పులు జరగవలసియినా, కనీసం మంత్రివర్గకాఖల పునర్విభజన తప్పనిసరి అయి నది. పునర్విభజన యీ విధంగా వుంటుంది: హోంకాఖామంత్రి శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి, అదనంగా రివెన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్ కాఖలను

యాస్తారు. ప్లానింగ్ పంక్షలు, కార్యకలాపాల మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్య అదనంగా ఎక్స్ట్రా కాఖను యాస్తారు. ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మా నందరెడ్డి అదనంగా ప్రధాని కాఖాఖను; విద్యా మంత్రి శ్రీ పట్టాభిరామారావు అదనం గా సమాచారకాఖను యాస్తారు.

ఈ మార్పులు, కాననపర్తి ధర్మవరచిని విధానాలు చురుకుగా అమలుజరగడానికి ఉద్దేశించబడ్డవేగాని, వీటికి ఏ మంత్ర రాజ కీయ ప్రాధాన్యం లేదనే చెప్పవచ్చును.

సినిమావార్తలు

(11వ సేకరింప)

(తెలుగు); నాయర్ వీడియోలివార్, రెండి దంగాజీ (మళయాళం).

బహుమతుల ప్రధానం బహుళా ఏప్రెర్ ఆఖరువారంలో జరగుతుంది.

యీ సందర్భంలో ప్రకంపనలు పొందిన జమీందారులకి, అన్నపూర్ణావాటికి మా అభిం దనలు.

రంగుల్లో 'మాయాబజార్'

మల్లినచ్చింది! విజయవాడ మాయాబజార్. మల్లీ మగోసారి మిమ్మల్ని కడుపుబ్బ నవ్వింప దానికి లేవమమారకే ఓ వారిం కోటాల్లోకిం వచ్చింది. ఇప్పుడు యీ చిత్రానికి ఇదివరకు లేని కొత్త ఆకర్షణగా ఒకటివున్నది. ఎవరో దీనికి ఓపికగా మార్పొని రంగులు పులిమారు. ఎగలకి, గుడ్డలకి కొండలకి గోడ లకి, నదులకి, చెట్లకి, ఆకీరకాల రంగులు పూశారు. మనమల్ని మార్పొం అలా నలుపు తెలుపు గానే వదిలేశారు. రంగులు కొత్తగా వింతగా ఉన్నవి. మామూ మామూడగానే, గుడ్డలరంగులు మారిపోయాయి. అక్కడక్కడ రంగులు వాసుకునీనట్లు పడ్డాయి.

అప్పుడప్పుడు ఈ రంగులు లేకపోయినా బాగుండేదనిపించినా, చిత్రం ఇంకా వచ్చిందే శక్తిమాత్రం కోల్పోలేదు. మూడుగంటల ఖలాసా కాలక్షేపం ఈ చిత్రం.

ముడిఫిలిం కొరత

నానాఅవస్థలు పడితేగాని దొంగదండేట ముడిఫిలిం. యీ కోలాహలీ అయినా మ గ ది సృజనాత్మిక జాతిగనక, సినిమాలుంటే మనలో చాలామందికి అన్నం నిద్రపని లేదు కనక, యీ ముడిఫిలిం కొరతవల్ల మన సినిమా పరి శ్రమ అడుకోలేని శ్రమకు గురి అవుతుందని గాని, దాని ఉత్పత్తి ఇప్పుడు ఉన్నట్టుండి తగ్గిపోతుందనిగాని మనకు తెలగ ఆ ప స రం లేదు. పూర్తిగా రెండు నెలలన్నా కాకుం డానే యీ సంవత్సరం అప్పుడే ఎనిమిది సిని మాలు మద్రాసు స్టూడియోలో పూర్తిరంభమ యాయి. 50 రోజుల కలి సంవత్సరపు సిని మాలు ఎప్పుడెప్పుడు బయటపడదామా అని కామతు మార్పొనిఉన్నవి.

ఒక్క ప్రభుత్వం వారి ఫిలింస్ డివిజన్ కి మూత్రం యీ ముడిఫిలిం కొరత ఏ ఇచ్చింది కలిగించలేదు. ముందుకోచ్చినట్లుగా వచ్చిన ముడిఫిలిం దిగుమతులకోత అందర్నీ కాస్తా మాస్తో అపవృత్తివా ఫిలింస్ డివిజన్ వారి వైపునా తొంగిచూసిన పాపాని పో లేదు. అంతే ఆ సంస్థ గత సంవత్సరం అనుభవ్వి దంతా చేతివైసరివరకు చేసుకోగలిగింది. యీ సంవత్సరంకూడా అది 62 చిత్రాలు తీసుందట. నాటిలో 39 ప్రణాళికల ప్రచారం చేస్తాయట. ఇంకా వారానికోకటి వంతున 52 వార్తాచిత్రాలుకూడా యీ సంస్థ నిర్మి స్తుంది.

కళాకారులకు పునసన్మానం

మొన్న మార్చి 30న కేకం జలుమాలల మంచీ వచ్చిన కళాకారులు కొందరు శ్రీశ్రీ

ధర్మిలాని వాటియ ఫిలకర్ శేనాకేటర్ సమా జేకే మందిరంలో సమావేశమయ్యారు. ఈ కళాకారుల్లో గాయకులు, నాట్యకర్తలు, రంగస్థల నటులు, నాట్యకళాకారులు అన్ని రంగాలవారూ ఉన్నారు. మీమా మామా బ్రాహ్మకంఠస్సువుట్టుంది వర్తమాన, వర్తమాన ప్రముఖ నటుడుగానే చెలూమనే అవుతున్న సినిమా నటుడు ఆశోక్ కమార్ కూడా ఉన్నారు.

ఆశోక్ పామంత్రిం ఈ కళాకారులందరి భుజాలమీదా ఉపరాష్ట్రీకీ రాధాకృష్ణక ఓ జీవీకావన కప్పుకు. కొందరికి బంగారు కడియంలు, కొందరికి పద్మం ముద్రించిన బంగారు లేఖలు ఇచ్చారు. అందరికీ సన్మాన పత్రాలు ఇచ్చారు.

ఆశోక్ పామంత్రింనుంచి ఆ కళాకారు లందరూ ప్రభుత్వంచేతమూడా 'నెనాన' అని పించుకున్న కళాకారులయ్యారు.

ఉపరాష్ట్రీకీ యీ కళాకారులందరినీ మునుపట్టాగే ప్రజలకు ఆనందం కలిగిస్తుండ మన్నాలో ఆకాదమీ అధ్యక్షుడు శ్రీ రాజ మన్నార్, బహుమతులు పొందకపోయినా కేకంలో ప్రతిభగల కళాకారులు ఇంకా చాలామంది ఉన్నారని, ఆ యి కే బహుమా నాలు పొందినవారు ప్రతిభ గలవారనడానికి సందేహం లేదని అన్నారు.

సినిమాలు చూడడానికి అలవాటుపడ్డ వాళ్ళకి పరిచయమయిన ఇద్దరు కళాకారులు, ఆశోక్ కమార్, కంఠమిత్ర (బాగ్ శేరమో శేన్) యీసారి బహుమానాలు పొందిన వాళ్ళల్లో ఉన్నారు.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

వృషి

ఏప్రెర్ 9 లేదీ మొదలు, మే నెల 7లేదీ వరకు చైత్రమాసము.

గురు శుక్రలకు సమస్తక రోషము వలన వృషి భంగమైనను, శుక్రవకు అష్టమ స్థాన మున శనియుండుటవల్ల, తొలకరివానకారం భవగును.

అశ్వనికారై

ఏప్రెర్ 13 లేదీ రాత్రి గం 3-50 ని. లకు అశ్వనికారై ప్రారంభం.

- 4 కని ద్యావకి రా 4-50 గం. వ.
- 5 అది క్రయోదకై 5-20 గం. వ.
- 6 సోమ చతుర్థి పూర్తి.
- 7 మంగళ చతుర్థి ఉ 6-20 గం. వ.
- 8 బుధ ఆమావాస్య ఉ 7-50 గం. వ.
- 9 గురు వికా శ్రేణిపక్ష పాడ్యమి ఉ 9-26 గం. వ.
- 10 శుక్ర విదియ మ 11- 5 గం. వ.

వరూ:- ఏప్రెర్ 9 లేదీ ఉ గాది.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3వ సేకరింప)

ఆఫ్ఘిజనులను మరింత అణగద్రోక్కడానికి సమాఖ్య ఉపయోగపడుతుందన్నాడు. ఇప్పుడు వారన్నంతా విసిరి, ఇక ఈ సమాఖ్యకు అంత్యకాలం ఆసన్నమైనదని ఎంచవచ్చును. ఈ సమాఖ్యను ఆంకిం తేయడమేగాక, ఆఫ్ఘిజనులకు ప్రాతినిధ్యం, పెత్తనం ఎక్కు వవుతుంది.

అజ్ఞేయంలో ఫెర్ఘిని పెత్తనాన్ని ఎది రించెట్టు, మధ్య ఆఫ్ఘిజాల్ బ్రిటీష్ పెత్త నాన్ని ఎదిరిస్తారు. బ్రిటీష్ వారికి మరొక పరిష్కా!

కొకర్ల కామాక్షయ్యగారి షిక్షావాణినివాణిని దీపి

మా "భువనేశ్వరి" గురికలు (రిజిస్టర్డ్) పక్షివారం, దుద్రావారం, చచ్చు, తిమ్మగ్గను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో క్రేడీ మార్కుగల కొవడముమాత్రమే వాడును. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు - యంతకు మించినది ప్రకంపనలలో లేదు. ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- యి. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు. 'ఆయుర్వేదశాసన' - 'వైద్యవిశారద' 'జిహవా' కొకర్ల వెంకటప్పయ్య పక్షివార శిష్యుని (రిజిస్టర్డ్) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లచారిపేట - నెల్లూరు.

పాత్తుడుగారి బాలసంజీవినీ (రిజిస్టర్డ్)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్లీప్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్తుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, డి.జి.రామదేవపేట - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోన్ నె. 71354 యి.

ప్రాంతం:- 7, సారంగపాడిలోనిల కూర్చుండి - కుంభకోణము.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

నాటక సమీక్ష

శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారి షేక్స్పియర్ అనుకరణ

*** రాజ్యకాంక్ష ***

విక ప్రేక్షకుడు

మొన్న 28 తేదీన వెల్లూరు టవును థియేటరు వాట్యూరు నందలి వారు, శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారు షేక్స్పియర్ 'మెక్ బెత్' ననుసరించి వ్రాసిన 'రాజ్య కాంక్ష' అనే నాటకాన్ని వేశారు.

షేక్స్పియర్ విషయాంతర నాటకాల్లాని ప్రధానపాత్రల్లా ఓ రోమానువున్నది. వాటితో పరిచయం ఎన్నవయినా, వాటిని గురించి మనం తెలుసుకోగలిగిన అంశాలు కూడా ఎక్కువవుతుంటాయి. తగిన కొద్ది వాటిలోకూడా ఎన్నవవుతుంటుంది. మనకెన్నిబట్టి, సామర్థ్యాన్నిబట్టి, రసజ్ఞతను బట్టి అది మనకు తమ రహస్యాలను చెబుతుంటాయి. దేవుడికింక, కవికి, కళాకారి, తమిషుచేస్తేతప్ప, ప్రత్యేకం కాదుంటాయి.

యీ పాత్రల్లా ఇలా విశేషంకూడా వున్నది. నాటకం మొదట్లో వున్నట్లు ఇది చివరిదాకా వుండవు. నాటకం పూర్తికొద్దీ ఇది కూడా కొద్దికొద్దిగా మారుతుంటాయి. పరిస్థితుల వల్ల డి.తో సరిగ్గా తరుగుతుంటాయి. తాము కల్పించిన పరిస్థితుల పరిణామాలను వశంచేసుకోలేక, మార్పులేక వ్రాయంగా క్షీణించడం మొదలెడతాయి. తరువాత కొంతకాలానికి తమ కథలను సమీక్షించుకోవాలని, పరిస్థితులను జయించాలని ఆఖరు సారిగా ప్రయత్నించి, ఓడిపోతాయి. షేక్స్పియర్ నాటకాలు చదువుకుంటే ఆడుగుడు గునా ఈ పరిణామం మనకి స్ఫురిస్తూనే వుంటుంది.

అందుచేత, షేక్స్పియర్ నాటకంలోని నేపాణేయం సులభతరంగాదని కాకలు తీసిన నటులే అంటుంటారు. ఈ రోజుకీ కూడా షేక్స్పియర్ పాత్రల అవసరాలని పూర్తిగా తీర్చగలిగామనిగాని, వాటికి న్యాయం చేయగలిగామనిగాని ధైర్యంగా గుండె మీద చెయ్యుకుని చెప్పగలవారు బహుశా మరొకరికంటే వున్నారు. షేక్స్పియర్ పాత్రలను కళ్ళకు కట్టిస్తూ చూపించాలంటే శ్రమలం వాటి అర్థంచెలితే సరిపోదు. వ్యాఖ్యానాలుకూడా కలవలసి వస్తుంది. అంచేత షేక్స్పియర్ నాటకాల్లాని విషయపాత్రలు ఎప్పటికీ పాఠశాలలోవు. కాస్త్రీయ సంగీతంలోని రాగాలవలె కళాపాపకుల కత్తినిబట్టి, అనుభవాన్నిబట్టి, రసజ్ఞతనుబట్టి, రాజేంద్రా మరణేంద్రా వుంటాయి.

షేక్స్పియర్ నాటకాలని రక్తి కట్టించాలంటే వాటిని స్టేజీమీదికి ఎక్కించడమవుతున్న వారు తప్ప ముత్యం సమానమయిన కృషిచేయాల్సి ఉంటుంది. ముందు నాటకంలోని అన్ని అంశాలను కులంకంపగా ఆవగాహన చేసుకోవాలి. నిరంతరమయిన పాత్రల మానిషి పరిణామాలని తెలుసుకోగలగలి. ఆపైన పిల్లనిట్టిని ప్రేక్షకుల కళ్ళ ఎదుట వివిధంగా నిలబెడతాకాకేల్చుకోవాలి. అలాచేసి వారు నాటకానికి న్యాయం చేయగలిగితే నిజంగా వారికి కళానిర్ణయి వుంటుంది. కళావాహినిలో గంగాపూసం చేసిన ఫలితం దక్కుతుంది.

ఇంకాకూడా మన నాటక రంగాన్ని విడిచి పెట్టకుండా అంటిపెట్టుకున్న అభిప్రాయాలనేమున్నది. వాటిలో మొదటిది ఒక పాత్రను నిర్వహించడానికి దాని తాలూకు

కొలత అన్ని కంఠతావస్తే చాలావ్వి. రెండోది, కైరెక్టర్ చేయవలసిందల్లా నటులకి తమ పోస్టు కంఠతా వచ్చేటట్లు చూడడమే వున్నది.

రాజ్యకాంక్ష చూస్తున్నంతసేపు యీ అభిప్రాయాల ప్రభావం కొట్టొచ్చిస్తాయి. కన్నించింది. నటుల దృష్ట్యాకా నైపుణ్యం పట్టే ఉండిపోయింది. వారందరి మధ్య సమన్వయం కుదరిలేదు. నాటకంలోని అంశాలు దారంతో గుచ్చిన పూసలవలె కాకుండా పక్క పక్క పేర్చిపెట్టిట్టుండి పోయాయి అంచేత నాటకం పేక్షకులకు వ్యర్థమై చేసుకోలేపోయింది. ఉత్తమ రాఖండం కలిగించాల్సిన ఆనందానిగాని, పాదవ్యాన్నిగాని కలిగించలేపోయింది. దర్శకుని దృష్టికి సమగ్రత లేనందువల్ల పాఠపాటతో నిండిపోయింది.

నాటకం చూసిన తరువాత 'రాజ్యకాంక్ష'ను చదివాను. దుర్గా రామమూర్తిగారిపాండితీ, భావమీద వారిగల ఆధికారాని చక్కటి నిదగ్గనం ఇది. సమాసాలు చాలపొడవుగా

శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారి రాజ్యకాంక్షలో "పిరసింహ" పాత్రధారిగా నిండుగావున్న శ్రీ గాడెపల్లి రామయ్య

నినిమా వార్తలు

'భద్రం'

మంచిదిత్రాలు తీర్చామనే ఆశ ఆడుగంటి పోని నిర్మాతలవైదేవామన శ్రీ భుక్త్యం మొన్న మధ్యరాకాకూడా చూసి ఎరుగదు. ఏ నీనిమా మానవుణ్ణి కదలించివా, ఆ శ్రీభుక్త్యం ఏం చేస్తోందంటే? కన్నులకేవలమే దబ్బు రెండుచేతులా పోగుచేసుకోవడం తప్ప, అనే పరిస్థితిలో కొన్నాళ్ళకేరం మన సర్కారు వారు దయరలచి, నీనిమాల్ని ఉద్ధరించాలని ప్రాసూకోన్నారు. అంచేత ఓకేతు కన్నులెక్కువచేస్తున్నా, 'మండిఫిలిం ఇంటివుండి, దాంతోనే సరిపుష్టావాలి తప్పదు' అంటున్నా, మరోకేపురించి మంచి చిత్రాలకి బహుమతులివ్వాలని కూడా సంగీతించారు. ఈ ఉద్దేశంతో దేవానింబటికి కలిసి ఓ చిత్రానికి, తరువాత ఎక్కడెక్కడ ప్యాంథీయ చిత్రాలకి బహుమతులివ్వడం మొదలెట్టారు. మొదట్లో యీ ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం విజ్ఞాపితమంతా రాజేంద్రప్రసాద్ నిర్మాతల చిత్రాలకి మొదట్లు గుచ్చడం దాకా పరిమితమయి వుండేది. క్రమంగా కొంత లక్ష్యప్రసాదంకూడా ఇందులో కలిసి, మంచిదికల్లిం నిర్మించిన పెద్దమనిషికి అఖిల భారతస్థాయిలో 20 వేలు, దాని దగ్గరుండి విడుదలయ్యున్నాడు.

ఓ వారం రోజులకేరం, యీ సంవత్సరపు ఫలితాలను శ్రీభుక్త్యం ప్రకటించింది. ఇదా చిత్రాల్లా 'తెంగాలీ దిల్లి' 'సాగర్ సంగమ'ని, ద్వితీయమంటి చిత్రాల్లా 'రాధా కృష్ణ' అనే చిత్రాన్ని ప్రభుత్వం గౌరవంవత్సరపు ఉత్తమ నీనిమాని తీర్చుకొన్నది. ఇవిగాక అఖిలభారత స్థాయిలో కన్నడ చిత్రం 'మూర్తీ మాప్టర్' మూడవదిగాను, తెంగాలీ దిల్లి 'జలసాగర్' రెండవదిగాను ప్రభుత్వం గౌరవంచేసిన ఉత్తమ చిత్రాల

లిస్టులోకి ఎక్కాయి. దా క్షయమంటి చిత్రాల్లా ఇట్టి మంచిదీరిం 'ప్లూరి అఫ్ డాక్టర్ కార్నె' రెండవదనీ, 'కాల్ ఆఫ్ ది మాం లెన్స్' మూడవదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇక ప్రాంతీయ భాష చిత్రాల్లా రాష్ట్రీ పతిరజిత పరికాలకి అర్హతవున్న చిత్రాలుగా ప్రభుత్వం కేటాన్నవి. 'సాగర్ సంగమ' (తెంగాలీ) 'మూర్తీ మాప్టర్' (కన్నడం) మధుమతి (హిందీ) 'జోం గా పో రీస్' (అస్సామ్), 'పెల్లి నాటి ప్రమాణాలు' (తెలుగు)

ఇవిగాక ఈ చిత్రాలకి ప్రశంసాపత్రాలు ఇస్తారు. లాజోవంటి, కానిగర్ (హిందీ); భక్తివాళా (మరాఠీ); జలసాగర్, దాగ్ మార్కరా (తెంగాలీ); కింగ్ కిడుమై, అన్నయికా అనై (తమిళం); మాం కల్లబలం

పుగ్నాయి, దృశ్యనాటకంగా మూర్తించింది పనికీ రాదనిపించింది. అంతంత పెద్దపెద్ద సమాసాలు, వటనలో గంభీరత లేకపోయినా ఆడంబరం తక్కువగాని సంభావనలు ఏదృశ్య నాటకాన్ని రక్తి కట్టించలేవు. వాటిని ఒప్పుచేస్తేపరికి అటు లకి తలపాణం తోకక వస్తుంది. షేక్స్పియర్ ఆ రోజుల్లా అందరికీ అర్థంగాని పదాలను వాడి ఎరుగదు. అనుభవంలో రామమూర్తి గారివిషయం దృష్టిలోవుంచుకోని వుంటే భాగంజేసి.

నివాసికి చిన్నచిన్నవాళ్ళా, మచ్చలైన సామాన్యపదాల్లా చెప్పడానికి పిలువేని భావం లేదు; స్ఫురింపజేయడానికి సాధ్యంకాని ఆనందాలేదు. భావభావాన్ని చేతుకోవడానికి నాటకాచారిగాని శ్రతిబంధం కాదుడదు.

జగద్విఖ్యాత షేక్స్పియర్ నాటకాలను తెలుగు ప్రజలకు దర్శనీయం కావించడంలో శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారు సాహిత్యానికిచ్చే ప్రాధాన్యతనే, సటనకూడా యవ్యదం అవసరమని భావిస్తున్నాము.

విటా-అసిక

స్త్రీల పాలిటి వరప్రసాదిని శ్వేతరక్త శ్రీధరము - ఋతుకాలలు - ఋతుబద్ధము - నడుము నొప్పి - నిద్ర లేకుండుట - బలహీనము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధులు పోగొట్టి టూచిక్కుగా పనిచేయును. నీసా వెలయ 2-8-0 యి

రాజ్యకాంక్ష

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి గారికి కృతినమర్పణ

వి. ఆర్. కాశీ ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి శ్రీ మర్కా రామమూర్తి ఎం. ఎ. గారు తాను షేక్స్పియర్ మేక్ బెత్ నమరించి వ్రాసిన నాటకం 'రాజ్యకాంక్ష'ను శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారికి కృతి యిచ్చారు. ఈ నాటకం తన 28 వేది పాఠశాలకు బహుమతిగా, శ్రీ పూరిలపట్టు శ్రీరాములు రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున వైభవంగా జరిగింది.

శ్రీ మర్కా రామమూర్తిగారు మాట్లాడుతూ, నాడు తన పాఠశాల కిరీటంలో స్వర్ణపుష్పమున్నాయు, తన పృథమ రచన 'స్వప్నానంద' సమయంలో తనకు శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారితో పరిచయం లేదని, తన ప్రథమరచన చదివి ప్రశంసనూ శ్రీ రామరెడ్డిగారు, తన తండ్రి బాలువ్రాసిన నాటకం, ఆపుటినుండి తనకు వారితో పరిచయమని, నాటినుండి కిరీటం తన రచన అన్నిటికీ వారు ముద్రదాస్తూ కలిపిస్తూన్నారని, వారు విద్యవంతులుగల రచయితలు, అలాంటి వదాన్య శిష్యులు, విద్యావంతులైన రామరెడ్డిగారికి యీ కావ్యాన్ని కృతి యివ్వడం తనకు ఎంతో సంతోషంగా వున్నదన్నారు.

'రాజ్యకాంక్ష' మేక్ బెత్ అనువాదం కాదని, అనుకరణని, దానిని తాను ప్రాంతవ సాంప్రదాయానుగుణంగా, రంగస్థలానుగుణంగా రచించానని చెప్పారు. పుష్ప తాంబూల యుగంగా రామమూర్తిగారు తన విశాఖనకు శ్రీ రామరెడ్డిగారిచ్చారు.

సరసవి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు ముచ్చటిస్తూ, సభాగృహులు శ్రీ శ్రీరాములు రెడ్డి; కృతిరత్న శ్రీ రామమూర్తి; కృతిభర్త శ్రీ రామరెడ్డిగారిని - సభాసభా రామమయమని చనుక్కిరించారు. తన గురు పురుషులు శ్రీ రామమూర్తి కృతిరత్న కావడం; గురుగ్రహులు పారియైన సామాజికులు, విశిష్ట రచయితలు, విద్యావంతులైన శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు కృతిభర్త కావడం; గ్రంథము జగద్యుక్తాధిపతి నాటక కర్తయైన షేక్స్పియర్ కవిత్వయని మేక్ బెత్ నాటకమునకు అనుకరణము కావడము అనంద సందభావక మన్నారు.

గురుపురుషుడు కృతి ప్రదేశ-సభాధ్యక్ష గూడెక గురగ్రాహి:ను స్థిర విశ్రాంతి కృతి వరపు శ్రీ రామరెడ్డి ప్రభుం దరయక దత్తకృతిరత్న షేక్స్పియర్ కవిత్వ ద్వ్యకావ్య ప్రభా కరమైన గ్రంథము-తేజ వక్తనకు భాగ్యం లభ్యమేడియ్యడక.

ఆస్వాదన సరస వి రామకృష్ణయ్యగారు, రామమూర్తిగారి అనుకరణ చక్కగా వున్న దనినూడా వారిన్నారు.

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు కావ్య కృత్య సంతోషంగా స్వీకరించారు. సభాసంతోషం 'రాజ్యకాంక్ష' చక్క X ప్రచురించబడింది. —తూ. వి.

ఆంధ్ర పటేల్

(మొదటి పేజీ కొరవ)

మొదలైన ధూ అమరక సమర్థులన్నింటిని, అలంకారము, ఇల్లుండులను ఆధిగమించి,

అందరి సంతృప్తికరంగా తరిమివేచారని నిష్పందించాగా చెప్పవచ్చు.

వెంకటరావుగారు శ్రీరా విశేషలకు ఉత్తమ మిత్రుడు. ఆ యన గమనాలను ఎవరికి చెప్పినా దుకాదు. ఏ విశేషానికీ "నూన్" ఇవ్వడం ఆయనకేవలం ఉండేది కాదు. ఏదైనా చెప్పవలసిఉంటే అందరిని పిలిచి, సుప్రమైస సరళభాషలో తగినవోట్లు వోసనా చెప్పేవాడు. తులనలో "ఇంటి రోహిణి" చేసిన తరువాత పారరాటును కూడా తక్కుగా వ్రాసి అవకాశమే ఉండదు విశేషానికీ. ఎలాంటి కళ్ళు చేసినా నవ్వుతూ వున్నా వూరకంగా సమాధానం వచ్చేది. ఎంతటి విశ్వాసవంతైనా సమాధానంలో సంతకర్యదర్శిలను సంక్రమించవలసిన అవసర మాయనకుండదు. ప్రతి కక్షల వారికి తమ విజ్ఞానం, అనుభవం వైవేచికం వెంకటరావు గారిపైన పాచ్చు విశ్వాసముండేదని ఈ సందర్భంలో చెప్పాలంటే చాలనకుంటాను. —తూ. పైదరావాడు విశేషానికీ.

శ్రీ కళా ఆస్తమయం

(మొదటి పేజీ కొరవ)

యుండినారు. చనిపోయిన నాటిరాత్రి 10 గంటలవరకు మామూలుగా మాట్లాడుతూవుండి పడుకున్నారు. రాత్రి 2 గంటలకు గుండెనెప్పి వచ్చింది. ఆ విషయం వారి సతీమణి రాజేశ్వరమ్మ గారికి చెప్పారు. ఆమె ప్రక్కమనిషితో చేప్పేలోగా, వైద్యసహాయం అందేలోగానే ప్రశాంతంగా తనువు చాలించారు. అప్పడే వారికి నూరేళ్ళు నిండాయి.

వెంకటరావుగారి మరణవార్త విని గవర్నరు, మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, కాంగ్రెసువాదులువచ్చి అశ్రుతర్యులం పడిలారు. వారి మృతకళేబరం వారి ధర్మపత్నికేర్పెనై తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వారి స్వగ్రామమైన ముక్కామలకు పాలినెవ్వకాలో తీసుకపోబడి, మరురోజు పువయం రాజలాంఛనాలతో అంత్య క్రియలు జరుపబడినవి. ఆ వ్యాకలో మంత్రవర్గ ప్రతినిధిగా విద్యామంత్రి శ్రీ పట్టాభిరామారావు గారు పోయారు. విజయవాడ, ఏలూరు వగైరాచోట్ల వెంకటరావుగారి మృతదేహాన్ని వారి మిత్రులు - అభిమానులు దర్శించి భక్త్యంజలి ఘటించారు. అంత్యక్రియలలో వేలాదిప్రజలు పాల్గొన్నారు.

వెంకటరావుగారు 1900 జూలై 7 తేది జన్మించారు. బి. ఏ. రెండవ సంవత్సరం చదువుతూ, మహాత్ముని పిలుపునందు కొని స్వాతంత్ర్యాగ్ని గుండంలో దూకారు. అన్ని పుద్యమాలలో జైలు కెల్లారు. రాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. 1947 నుండి నేటివరకు మధ్యలో కొంతకాలం తప్ప - మంత్రిగా వుంటున్నారు. జమీన్దారీలను రద్దుచేసి మదరాసు రివిన్యూ మంత్రిగా వారు విశ్వ విఖ్యాతులయ్యారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రివిన్యూ మంత్రిగా భూసంస్కరణలు అమలు జరిపి ఆ ఖాతాగూడా పొంద నున్న తరుణంలో మృతువు వారిని

మనసుండి దూరం చేసింది. వారికి సంతానంలేదు. భార్యమాత్రమున్నారు. వెంకటరావుగారి మృతికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వ శాసనసభలు, పార్లమెంటు, రాష్ట్ర పత్రి, ప్రధాని, పంతు, ధేబరు ప్రభుత్వ నాయకులు గాఢసానుతాపాన్ని తెలియజేశారు.

ఉత్తమ గ్రంథములు

పద్యకావ్యములు:	
గణపతిశతకము	యా. 0-25
విక్రమ సింహపురి రామా యణము, చాలకాండము	4-50
కథలు:	
సరస్వతీపురాదము	1-13
నందనవనంకము 1.వ భాగం	0-75
నందనవనంకము 2.వ భాగం	0-87
శ్రీమద్భక్త చరిత్ర	0-50
గోమహిమానదర్శనము	0-75
భగవత్ సుత్రిగ్రంథములు:	
భీష్మ సమరాజము	1-50
దేవీప్రశస్తి 1.వ భాగం ఉపాసన	2-00
దేవీప్రశస్తి 2.వ భాగం చరిత్ర	2-00
పనత్తు చారిత్రాత్మకము	3-50
సరస్వతీ గ్రంథములు:	
ఉపాకాపాపాలుపేట - నెల్లూరు-2.	

అనంతపురం సబ్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. 24 of 57. E. P. 11 of 59. హోతూరు శివరాం - వాది. వడ్డె అడివప్ప - ప్రతివాది. యస్తి హోరు: పై నెంబరులో ప్రతివాది యొక్క పెదవ్యాఖ్య దాఖలా స్థాపరాస్తి తేల మనకు పై కోర్టుద్వారా పుల్లియ్యచేయబడింది. తేలంవాయిదా 24-4-59 తేదికి చేసినారు. ఆ దినం సవాలుదారు పై కోర్టుకు హాజరై సవాలు చేయవచ్చును. కడపటి సవాలు మొత్తములో 4 భాగం 2 పాతెట్టు చేసి మిగతా మొత్తం 2 పాతెట్టు 14 శాతాలలో చేయవలెను. పెదవ్యాఖ్య: పదమ గురకల్లు మునీశర్ లిమిట్సులో తిమ్మనెల్లలో వుండు మిల్లుపావుకు చెక్కుబడింది. పాతెట్టు 9 కు, పాతెట్టు మెంటు 1457. E కు, పాతెట్టు మునీశర్ కోర్ 351 కు, ఆశిమ్మ మెంటు 4226 కు, కొత్తపాట్లు 13 కు, కొత్త కోర్ 201 కు X ల యిల్లు - పావుకు చెక్కుబడింది. [తూ] కోర్టు [ప్ర] కోర్టు [పు] కోర్టు కుమ్మ రావు యిల్లు [ద] కె. పుళేశ్వరీరాసాహెబు యిల్లు. [తూ - ప] 20 X. [పు - ద] 6 X. తూర్పువాటికి కడపటివాటికంటె ఇల్లు - పావు పాతెట్టు మునీశర్ కోర్ 354 కు, ఆశిమ్మ మెంటు 4226 కు X కి. —కె. వియాపాక్ష రెడ్డి - వాది ఆద్యక్షుడు.

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో

పాము నె 3/1959 కు. కేవునూరు చినరంగయ్య - వాది. రావాల మాలకొండయ్య - ప్రతివాది. యా నెంబరులో ప్రాసోబునాక్ కు. 644-52 న. పై. లకు వాది ప్రతివాది మిషన్ దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. యా దావాలో ప్రతివాది తన ఆశ్రితాలను తెలుపుకొనుటకు వాయిదాకోడకు 21-4-59 తేది పగలు 11 గంటలకు యా కోర్టుకు హాజరవలెను. తేలయెడల నీ పోక్షమున యెక్స్ పాస్టిడి శ్రీ పాక్షకు చేయబడును. —పై బాశిరానయ్య - వాది ఆద్యక్షుడు.

ధాన్యం అమ్మకానికి టెండరు నోటిసు

*** నెల్లూరు తాలూకా మైసాడు గ్రామ మలో తేలం చేసి యుండు శ్రీ ప్రసన్న విశ్వేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానం తా|| పునూరు 25 పుట్టు పాతెట్టు గొలుతులు ధాన్యం టెండరు ద్వారా విక్రయించబడును. టెండర్లు సీలుచేసి 11-4-59 తేదిన మధ్యాహ్నము 3 గంటల లోకల ఇంచుకూరుపేటలో వా ఆఫీసుకు అంద చేయవలెను. టెండరు పెట్టువారు ముందుగా యా. 500/- లా డిపాజిట్టు కట్టి యుండవలెను. మిగత వివరాలు వా ఆఫీసులో తెలిసికోవచ్చును. బుల్లె నుద్వారెడ్డి, ఎన్.కృష్ణాచారి ఆఫీసు. ఇంచుకూరుపేట దేవస్థానములు. ఇందుకూరుపేట, నెల్లూరు తాలూకా.

యిల్లు అమ్మకము

పునూరు 22 అంకెములు కట్టుబడి, ప్లగ్గం పునూరు 80 అంకెములు. విశ్రయించబడును. వివరాలకు: కె. సూర్యభగవానులు-ప్లీడరు. 276, పాతెట్టుపాక్షినుగోడు, నెల్లూరు.

పసిరికలు - కామెర్లు

ధయవడపసిలేదు * డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు, రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

ఇల్లు అమ్మబడును

40 అంకెములు కట్టుబడి (మిల్లె - పెంకుటిల్లు), కుగ్రాయి, కరెంటు 120 అంకెములు కాశీబాగా - మొత్తము 160 అంకెములు యిల్లు అమ్మబడును. ఆద్రకు: 143/6 పాక్ష సాకుస్రీలు, ప్రాకాశాపునపేట - నెల్లూరు. వివరములకు: —బెల్లపు రమణయ్య - (ఆదేశంట్లో.)

రాజోలు డి|| ము|| కోర్టులో

Amalapuram Sub-Court S. C. 11 of 1957. E. P. 79 of 1959. వాదోపు సూర్యవారాయణ - వాది. కొండెపూడి కామరాజు - ప్రతివాది. యా నెంబరులో ప్రతివాది తా|| స్థిరాస్తి తేలం నిమిత్తం 13-4-59 తేదికి వాయిదా అయివున్నది. గనుక ఆకోర్టు పగలు 10 o'cl పై కోర్టువారియెడల తేలము కాబడును. తేలముయ్యే అస్తివివరం: తూర్పు గోదావరి జిల్లా, రాజోలు తా|| అంతాశిపేట పలు రిజిస్ట్రులో చేరిన పుల్లెటికుర్తి గామము తా|| (1) యా నాం మెరిక కల్లం 8 విజకా పల్లి నెం. 397/3 కు, యా 4-3 కిట్లు భూమిన్ని యిందలి నానాభంపుక్షిములున్నా యాలము చేయబడును. వాదోపు పాపయ్యపంతులు, వాదిప్లీడరు. వాదోపు ముక్తయ్యారెడ్డి, ఆద్యక్షుడు.